Fundusze Europejskie Program Regionalny
Rzeczpospolita Polska
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

ASM research solutions strategy

Oszacowanie wartości wskaźników rezultatu długoterminowego Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – trzeci pomiar

Od 25 lat wskazujemy drogę!

RAPORT
KOŃCOWY
Listopad 2023

Zamawiający:
Urząd Marszałkowski
Województwa
Pomorskiego

WWW.ASMRESEARCH.PL

Zamawiający:

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

ul. Okopowa 21/27

80-810 Gdańsk

Wykonawca:

ASM Research Solutions Strategy Sp. z o.o.

ul. Grunwaldzka 5

99-301 Kutno

Opracowanie raportu:

Malwina Pietrzyk

Ewelina Baryła-Zapała

Ewelina Dąbrowska-Nowak

Aneta Gierowska

Nr ISBN: 978-83-969209-8-0

Wykaz skrótów

BDL GUS	– Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
CATI	– wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (ang. Computer-Assisted Telephone Interview)
CAWI	– komputerowo wspierane wywiady przy pomocy strony www (ang. Computer-Assisted Web Interview)
EFRR	– Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	– Europejski Fundusz Społeczny
FS	– Fundusz Spójności
IZ	– Instytucja Zarządzająca
KE	– Komisja Europejska
KPO	– Krajowe Programy Operacyjne
nd	– nie dotyczy
NIK	– Najwyższa Izba Kontroli
OP	– Oś Priorytetowa
PES	– Podmioty ekonomii społecznej
PI	– Priorytet Inwestycyjny
PORP	– Pomorskie Obserwatorium Rynku Pracy
pp.	– punkty procentowe
RPO WP	– Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
SL2014	– Centralny System Teleinformatyczny dla perspektywy finansowej 2014-2020
UP	– Umowa Partnerstwa
WLWK	– Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych

Spis treści

Wykaz skrótów 3

STRESZCZENIE 5

SUMMARY 7

I. METODYKA BADANIA 9

1.1 Kontekst badania 9

1.2 Zakres badania 10

1.3 Cele badania i strategia badawcza 12

1.4 Obszary badawcze oraz kryteria ewaluacyjne 14

1.5 Techniki badawcze i dobór próby 20

1.6 Analiza danych zastanych 22

II. OCENA EFEKTÓW INTERWENCJI EFS W ODNIESIENIU DO ANALIZOWANYCH OBSZARÓW WSPARCIA 24

2.1 Ocena sytuacji uczestników projektów EFS na rynku pracy 24

2.1.1 Ogólna charakterystyka osób objętych badaniem 24

2.1.2 Szacowana wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego 29

2.1.3 Struktura zmian w sytuacji badanych na rynku pracy 41

2.1.4 Ocena skuteczności poszczególnych form wsparcia 45

2.2. Wsparcie w zakresie rozwoju edukacji przedszkolnej 46

2.2.1 Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego 46

III WNIOSKI I REKOMENDACJE 52

ANEKS 54

Spis tabel 54

Spis wykresów 55

Spis schematów 56

Narzędzi badawcze 57

Kwestionariusz ankiety CATI (na potrzeby oszacowania wartości wskaźnika Uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu) 57

Kwestionariusz ankiety CAWI (na potrzeby oszacowania wskaźnika Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.) 62

STRESZCZENIE

W niniejszym raporcie przedstawione zostały wyniki badania ewaluacyjnego, którego celem był pomiar wartości dwóch wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP):

- Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu – jego pomiar został przeprowadzony po raz trzeci (pierwsza edycja badania została zrealizowana w 2019 r., a druga w 2022 r.);
- Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS (PI 8iv), który był mierzony po raz drugi (pierwszego pomiaru dokonano w kompleksowej ewaluacji obszaru edukacji RPO WP w 2022 r.).

Badanie na potrzeby oszacowania wskaźnika: Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu wykonane zostało na reprezentatywnej grupie pod względem płci i priorytetów inwestycyjnych (PI). Zrealizowano łącznie 2 692 wywiadów techniką CATI (wśród uczestników projektów, którzy zakończyli udział w projektach RPO WP w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.). Analizą objęte zostały osoby, które w chwili przystąpienia do projektu miały status osoby pracującej. Błąd szacowania wyniósł 5% dla ogółu badanych.

Szacowana wartość dla tego wskaźnika rezultatu długoterminowego brutto w trzecim pomiarze wyniosła 26,9%, przy czym dla kobiet – 25,3%, a mężczyzn – 29,4%. Wskazany odsetek uczestników projektów EFS poprawił swoją sytuację na rynku pracy w badanej populacji. Wartość brutto wskaźnika nie uwzględnia subiektywnej oceny osób wspartych w ramach RPO WP, odnoszącej się do wpływu uczestnictwa w projekcie na zmiany w ich sytuacji na rynku pracy. Oszacowana wartość wskaźnika jest większa o 4,4 pp. w stosunku do drugiego pomiaru z 2022 r. Wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego netto dla pomiaru III wyniosła z kolei 8,6% (dla kobiet – 6,3%, a mężczyzn – 12,3%). Ci uczestnicy projektów spełnili jednocześnie kryteria dla wskaźnika brutto i dodatkowo uznali, że przyznane wsparcie w Programie przyczyniło się do wystąpienia pozytywnych zmian w ich sytuacji na rynku pracy. Trzeba mieć na uwadze, że na wartość wskaźnika brutto wpływ ma wiele czynników np. koniunktura gospodarcza, nie tylko wsparcie otrzymane w projektach RPO WP. Ponadto interwencja Programu w poszczególnych osiach priorytetowych współfinansowanych z EFS i na poziomie PI poddana ewaluacji nie zawsze stwarza możliwość bezpośredniego wpływu na sytuację na rynku pracy uczestników projektów lub też jest on odczuwalny w dłuższej perspektywie czasowej (np. w przypadku programów profilaktyki zdrowotnej).

Wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego (zarówno brutto, jak i netto) zależała od takich czynników jak:

- zakres oferowanego wsparcia – relatywnie większa skuteczność interwencji związanej z edukacją i rynkiem pracy;

- płeć uczestników projektów – wyższe wartości wskaźnika wśród mężczyzn niż kobiet;
- wiek uczestników projektów – relatywnie wyższe wartości wskaźnika w młodszych grupach wiekowych (w przypadku osób między 25-29 rokiem życia wynosiła aż 38,1%, podczas gdy dla osób powyżej 54 roku życia już tylko 9,6%);
- miejsce zamieszkania uczestników projektów – w Obszarze Metropolitalnym Trójmiasta wskaźnik przyjmował relatywnie wyższą wartość w stosunku do pozostałych terenów województwa.

Obszarami zmian, jakie były identyfikowane na potrzeby wyliczenia wartości wskaźnika, były: stabilność zatrudnienia, wymiar zatrudnienia (niepełne/pełne), podjęcie pracy wymagającej wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącej się z większą odpowiedzialnością, a także awans powiązany z lepszymi zarobkami lub większym prestiżem. Awans oraz zmiana pracy były najczęstszymi przejawami poprawy w sytuacji na rynku pracy uczestników projektów, a dotyczyły one odpowiednio: 18,1% oraz 14,7% badanych osób. Najrzadziej natomiast zachodziły zmiany w zakresie wymiaru czasu pracy, których doświadczyło jedynie 1,4% uczestników projektów.

Badanie na potrzeby oszacowania wartości wskaźnika: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS zostało przeprowadzone wśród beneficjentów za pomocą ankiety CAWI. Dotyczyło ono projektów zakończonych od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2021 r. Wyniki ewaluacji pokazują, iż 2 lata po zakończeniu projektów trwałość interwencji wyniosła 100%. Oznacza to, że wszystkie utworzone w efekcie wsparcie miejsca przedszkolne zostały utrzymane. Dodatkowo warto zwrócić uwagę na fakt, że część podmiotów uczestniczących w projektach planuje zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych w ciągu kolejnych 12 miesięcy po upływie dwuletniego okresu trwałości.

Bazując na wynioskach przeprowadzonego badania rekomenduje się kontynuowanie w przyszłej perspektywie działań, w szczególności kursów, szkoleń, doradztwa zawodowego oraz innego wsparcia, mającego na celu podniesienie w sposób bezpośredni kompetencji uczestników projektów. Zaleca się także kontynuację wsparcia przedszkolnego, zgodnie z założeniami przyjętymi w programie Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027.

SUMMARY

This report presents the results of an evaluation study, the aim of which was to measure the value of two long-term result indicators of the ESF under the Pomorskie Regional Operational Program 2014-2020 (Pomorskie ROP):

- Participants in a better situation on the labor market six months after leaving the Program - its measurement was carried out for the third time (the first edition of the study was carried out in 2019, and the second in 2022);
- The number of preschool education places that exist 2 years after obtaining funding from the ESF (Investment Priority 8iv), which was measured for the second time (the first measurement was carried out in the comprehensive evaluation of the education area of the Pomorskie ROP in 2022).

The survey for the purpose of estimating the indicator: Participants in a better situation on the labor market six months after leaving the Program was carried out on a representative group in terms of gender and investment priorities. A total of 2,692 interviews were carried out using the CATI technique (among project participants who completed their participation in Pomorskie ROP projects in the period from January 1, 2021 to December 31, 2022). The analysis covered people who had the status of a working person when they joined the project. The estimation error was 5% for all respondents.

The estimated value for this gross long-term result indicator in the third measurement was 26.9%, for women - 25.3% and for men - 29.4%. The indicated percentage of ESF project participants improved their situation on the labor market in the surveyed population. The gross value of the indicator does not take into account the subjective assessment of people supported under the RPO WP regarding the impact of participation in the project on changes in their situation on the labor market. The estimated value of the indicator is higher by 4.4 percentage points. compared to the second measurement in 2022. The value of the long-term net result indicator for measurement III was 8.6% (for women - 6.3% and for men - 12.3%). These project participants also met the criteria for the gross indicator and additionally recognized that the support granted under the Program contributed to positive changes in their situation on the labor market. It should be taken into account that the value of the gross indicator is influenced by many factors, e.g. the economic situation, not only the support received in Pomorskie ROP projects. Moreover, the Program intervention in individual priority axes co-financed by the ESF and at the Investment Priority level, subject to evaluation, does not always create the possibility of a direct impact on the labor market situation of project participants or is noticeable in the long term (e.g. in the case of health prevention programs).

The value of the long-term result indicator (both gross and net) depended on factors such as:

- scope of support offered – relatively greater effectiveness of intervention related to education and the labor market;
- gender of project participants - higher values of the indicator among men than among women;
- age of project participants - relatively higher indicator values in younger age groups (in the case of people aged 25-29 it was as much as 38.1%, while for people over 54 it was only 9.6%);
- place of residence of project participants - in the Tricity Metropolitan Area, the indicator had a relatively higher value compared to other areas of the voivodeship.

The areas of changes that were identified for the purposes of calculating the indicator value were: employment stability, employment (underemployment/full employment), taking up a job requiring higher competences/skills/qualifications and involving greater responsibility, as well as promotion associated with better earnings or greater prestige. Promotion and job change were the most common manifestations of improvement in the labor market situation of project participants, and they concerned 18.1% and 14.7% of the surveyed people, respectively. Changes in working time were the least common, experienced by only 1.4% of project participants.

The study for the purpose of estimating the value of the indicator: Number of pre-school places existing 2 years after obtaining funding from the ESF was conducted among beneficiaries using the CAWI survey. It concerned projects completed from July 1, 2019 to June 30, 2021. The evaluation results show that 2 years after the completion of the projects, the durability of the intervention was 100%. This means that all seat supports created as a result have been maintained. Additionally, it is worth noting that some entities participating in the projects plan to increase the number of kindergarten places in the next 12 months after the two-year durability period.

Based on the conclusions of the study, it is recommended to continue activities in the future, in particular courses, training, career counseling and other support aimed at directly improving the competences of project participants. It is recommended to continue preschool support, in accordance with the assumptions adopted in the European Funds for Pomorze 2021-2027 program.

I. METODYKA BADANIA

1.1 Kontekst badania

W celu zapewnienia jednolitych zasad w zakresie monitorowania postępu rzeczowego w ramach krajowych i regionalnych programów na lata 2014-2020, niezbędnych do monitorowania efektów polityki spójności na poziomie Umowy Partnerstwa 2014-2020 (UP) zostały przygotowane Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Określają one założenia dotyczące systemu wskaźników w ramach KPO/RPO oraz zawierają:

- Wspólną Listę Wskaźników Kluczowych (WLWK) 2014-2020 dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)/Funduszu Spójności (FS) oraz WLWK 2014-2020 dla Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS),
- wzór dokumentów dot. metodologii szacowania wartości docelowych wskaźników Krajowych Programów Operacyjnych (KPO)/Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) – informacje na temat ustanowienia ram wykonania oraz informacje na temat pozostałych wskaźników KPO/RPO,
- wzór metryki wskaźnika kluczowego,
- opis sposobu pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w badaniach ewaluacyjnych,
- zakres danych nt. uczestników projektów współfinansowanych z EFS gromadzonych w centralnym systemie teleinformatycznym.

WLWK zawiera wspólne wskaźniki produktu i rezultatu wskazane przez Komisję Europejską (KE) oraz inne wskaźniki kluczowe określane na poziomie krajowym. W celu zapewnienia pełnej i rzetelnej informacji na temat efektów wsparcia na poziomie UP wybór wskaźników z WLWK jest obowiązkowy i musi być adekwatny do zakresu i celu realizowanych projektów. Instytucja Zarządzająca (IZ), określa cel KPO/RPO, cele szczegółowe, oczekiwane rezultaty kwantyfikujące cele szczegółowe oraz wskaźniki dla przedsięwzięć objętych wsparciem w ramach priorytetów inwestycyjnych.

Do mierzenia efektów interwencji na poziomie projektów obligatoryjnie stosuje się, adekwatne do zakresu i celu projektów, wskaźniki kluczowe. Wskaźniki produktu specyficzne dla programu lub też projektu stosowane są w przypadku, gdy zakres interwencji na poszczególnych poziomach wdrażania KPO/RPO nie może być wystarczająco opisany przy użyciu WLWK. Odpowiedzialność za określenie, zdefiniowanie i monitorowanie spoczywają na IZ, z uwagi na fakultatywny charakter wskaźników specyficznych dla programu.

Na potrzeby monitorowania postępu rzeczowego IZ określa wskaźniki produktu oraz wskaźniki rezultatu dla EFS i EFRR. Dodatkowo w przypadku EFS stosuje się też wskaźniki rezultatu długoterminowego. O ile zatem monitorowanie postępów w realizacji wskaźników

z WLWK oparte jest o dane zagregowane z poziomu projektów, pozyskiwane z centralnego systemu teleinformatycznego, to wartości wskaźników dotyczące rezultatów długoterminowych określane są na podstawie badań ewaluacyjnych.

1.2 Zakres badania

Zakres przedmiotowy badania to oszacowanie wartości wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w RPO WP oraz analiza uzyskanych wyników.

Przeprowadzenie tego badania ewaluacyjnego wynika z Planu Ewaluacji RPO WP. W przypadku wskaźnika: Uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu, który dotyczy wszystkich priorytetów inwestycyjnych (PI) współfinansowanych z EFS, pomiar został przeprowadzony po raz trzeci (pierwsza edycja badania została zrealizowana w 2019 r., a druga edycja w 2022 r.). Wskaźnik: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS (PI 10i) był mierzony po raz drugi (pierwszy pomiar został przeprowadzony w 2022 r.).

Oszacowane wartości wskaźników oraz wnioski płynące z tej ewaluacji zostaną wykorzystane na potrzeby przygotowania sprawozdania końcowego z wdrażania RPO WP. W niniejszym badaniu brane były pod uwagę priorytety inwestycyjne opisane w tabeli 1 oraz tabeli 2.

Tabela 1. Priorytety Inwestycyjne RPO WP brane pod uwagę do trzeciego pomiaru wskaźnika rezultatu długoterminowego: Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu

Priorytety inwestycyjne	Objaśnienie
8i	Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.
8iii	Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
8v	Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.
8iv	Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.
8vi	Aktywne i zdrowe starzenie się.

Priorytety inwestycyjne	Objaśnienie
9i	Aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności.
9iv	Ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.
9v	Wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych.
10i	Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego.
10iii	Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.
10iv	Zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy.

Źródło: opracowanie własne, ASM Research Solution Strategy

Tabela 2. Priorytety Inwestycyjne RPO WP brane pod uwagę do drugiego pomiaru wskaźnika rezultatu długoterminowego Liczba utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS

Priorytet inwestycyjny	Objaśnienie
10i	Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego.

Źródło: opracowanie własne, ASM Research Solution Strategy

Zakres podmiotowy i czasowy badania

Badanie objęło dwie grupy respondentów:

- **uczestników projektów RPO WP w ramach PI współfinansowanych z EFS**, pracujący w momencie udzielania wsparcia, którzy zakończyli udział we wsparciu pomiędzy 1 stycznia 2021 r. a 31 grudnia 2022 r.

Pomiar został przeprowadzony na reprezentatywnej próbie uczestników projektów, którzy jednocześnie:

a) byli uczestnikami projektów w ramach wybranych PI współfinansowanych z EFS i zakończyli udział we wsparciu od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.;
b) byli zatrudnieni w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, a od zakończenia ich udziału we wsparciu upłynęło co najmniej sześć miesięcy.

- **beneficjentów w ramach Działania 3.1 RPO WP**, którzy zakończyli realizację projektów od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2021 r.

W przypadku obu wskaźników rozpoczęcie pomiaru mogło nastąpić nie wcześniej niż 1 lipca 2023 r.

Zakres terytorialny: województwo pomorskie.

1.3 Cele badania i strategia badawcza

W badaniu przyjęto strategię triangulacji, czyli łączenia metod i źródeł danych w celu uzyskania możliwie najpełniejszego obrazu badanej rzeczywistości. Podstawą wykorzystania triangulacji staje się przekonanie, że różne metody a także źródła danych stanowią komplementarne źródło wiedzy o badanym zjawisku.

Schemat 1. Rodzaje triangulacji

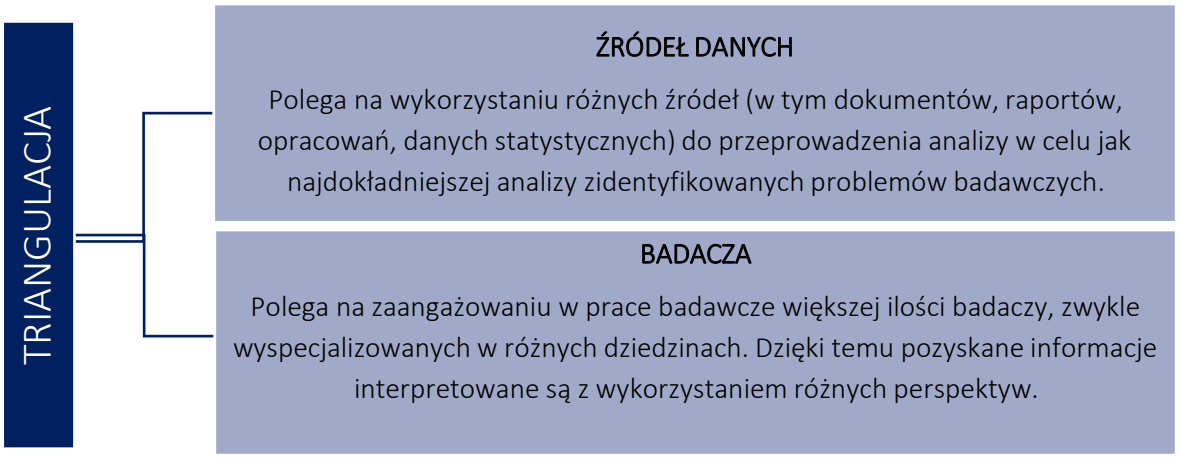

Źródło: opracowanie własne, ASM Research Solution Strategy

Głównym celem badania było oszacowanie wartości dwóch wskaźników rezultatu długoterminowego EFS w RPO WP:

1. Wskaźnika: Uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu. Pomiar wskaźnika został oszacowany na poziomie poszczególnych PI, w tym w podziale na płeć oraz z uwzględnieniem osób w wieku powyżej 54 lat w momencie przystąpienia do projektu. Dodatkowo na poziomie

wsparcia ogółem EFS w Programie oraz na poziomie poszczególnych osi priorytetowych (OP) RPO WP oszacowana wartość wskaźnika została zaprezentowana według poziomu wykształcenia oraz grup wiekowych, a także dla osób z niepełnosprawnością.

2. Wskaźnika: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS. Wyniki zostały zaprezentowane według lokalizacji utworzonych miejsc, w podziale na:
    - podregiony województwa pomorskiego;
    - Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot/obszary pozostałe;
    - obszary miejskie/obszary wiejskie;
    - gminy miejskie/gminy miejsko-wiejskie/gminy wiejskie;
    - gminy o odsetku dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym poniżej/powyżej średniej dla województwa, przy czym do oszacowania tej średniej wykorzystane zostały dane pochodzące ze statystyki publicznej (GUS/BDL) aktualne na moment prowadzenia analiz.

W związku z brakiem danych zastanych, które umożliwiają pomiar wskaźnika Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu konieczne było zastosowanie metodologii pomiaru opartego na danych pierwotnych gromadzonych bezpośrednio w trakcie kontaktu z uczestnikami projektów i weryfikacji ich sytuacji przed udziałem w projekcie oraz w okresie sześciu miesięcy po jego zakończeniu. Porównanie sytuacji uczestników na rynku pracy na każdym z tych etapów umożliwiła oszacowanie wartości wskaźnika. W tym celu kwestionariusz wywiadu został skonstruowany w taki sposób, aby powiązania pomiędzy poszczególnymi odpowiedziami na pytania umożliwiły oszacowanie wskaźnika.

Zgodnie z definicją zawartą w WLWK, stanowiącą zał. nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, wskaźnik Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu odnosi się do wszystkich osób pracujących, które uzyskały wsparcie EFS jako osoby pracujące i w ciągu sześciu miesięcy po opuszczeniu Programu polepszyły swoją sytuację na rynku pracy poprzez przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia lub z niepełnego do pełnego zatrudnienia lub zmieniły pracę na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością lub które awansowały (w tym dostały podwyżkę) w pracy. Pojęcia te należy rozumieć następująco[1]:

- „niepewne zatrudnienie” to „zatrudnienie tymczasowe” i „umowa o pracę na czas określony”. Biorąc pod uwagę rozbieżności instytucjonalne obydwa" odnoszą się do sytuacji, które w różnych kontekstach instytucjonalnych można

[1] Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS stanowi załącznik nr 2 do Wytycznych.

uznać za podobne. Osoby zatrudnione na umowę o pracę na czas określony to takie, których główna praca zakończy się po upływie okresu ustalonego z góry lub nieokreślonego z wyprzedzeniem, lecz wskazanego przez obiektywne kryteria, takie jak: ukończenie zadania lub koniec okresu tymczasowego zastępstwa pracownika. Stabilne zatrudnienie oznacza zaś umowę na czas nieokreślony;

- „niepełne zatrudnienie" należy rozumieć jako niedobrowolne zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy. Taka sytuacja ma miejsce wtedy, gdy osoba deklaruje, że pracuje w niepełnym wymiarze czasu, ponieważ nie może znaleźć pracy na pełen etat. Pełne zatrudnienie to zaś zatrudnienie na cały etat (w pełnym wymiarze czasu pracy);
- kompetencje należy rozumieć jako udowodnioną zdolność wykorzystywania wiedzy, kwalifikacji oraz umiejętności indywidualnych, społecznych i/lub metodologicznych w pracy lub nauce oraz w rozwoju zawodowym i osobistym;
- kwalifikacje należy rozumieć jako formalny wynik oceny i walidacji, który uzyskuje się w sytuacji, kiedy właściwy organ uznaje, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się spełniające określone standardy;
- umiejętności należy rozumieć jako zdolność do wykonywania określonych zadań, działań;
- awans w pracy rozumieć należy jako zmiana stanowiska pracy na inne, wiążące się z lepszymi zarobkami lub wyższym prestiżem.

W ramach prowadzonej analizy oprócz określenia wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego odnoszącego się do sytuacji uczestników projektów na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu dokonane zostały także wyliczenia jego wartości netto. Wartość netto uwzględnia subiektywną ocenę wpływu wsparcia odnosząc się jedynie do tych respondentów, którzy dostrzegali zależności pomiędzy udziałem w projekcie, a występowaniem określonych zmian w swojej sytuacji na rynku pracy.

W przypadku wskaźnika Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS ocenie podlegał stopień realizacji wskaźnika programowego, w tym obliczenie jego wartości.

1.4 Obszary badawcze oraz kryteria ewaluacyjne

W badaniu przyjęte zostały następujące pytania problemowe:

1. Jaką wartość osiągnął wskaźnik rezultatu długoterminowego Uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu (w ujęciu brutto oraz netto)?
   1.1. Jaki jest odsetek uczestników projektów po sześciu miesiącach od opuszczenia Programu, którzy:
   a) Przeszli z niepewnego do stabilnego zatrudnienia;

b) Przeszli z niepełnego do pełnego zatrudnienia;
c) Zmienili pracę na inną, wymagającą wyższych kompetencji/ umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością;
d) Awansowali (w tym dostali podwyżkę) w pracy?

1.2. Jakie formy wsparcia miały największy wpływ na poprawę sytuacji uczestnika na rynku pracy po sześciu miesiącach od zakończenia projektu?

2. Jaką wartość osiągnął wskaźnik rezultatu długoterminowego Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS?
   2.1. Jaki jest odsetek miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują po ustaniu wsparcia?
   2.2. Jakie są przyczyny likwidacji dofinansowanych z EFS miejsc wychowania przedszkolnego?

W badaniu zastosowane zostały następujące kryteria ewaluacyjne:

1. Skuteczność: rozumiana jako osiąganie celów wsparcia EFS zdefiniowanych w RPO WP;
2. Użyteczność: rozumiana jako przydatność wsparcia EFS do zaspokajania potrzeb mieszkańców regionu i poprawy ich sytuacji życiowej.

Skuteczność wsparcia określona została na podstawie oszacowanych wartości wskaźników:

1. wskaźnika rezultatu długoterminowego Uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu;
2. wskaźnika rezultatu długoterminowego Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.

Wyliczenie wartości pierwszego wskaźnika wymagało uwzględnienia odpowiedzi udzielanych przez respondentów w trakcie wywiadów kwestionariuszowych. Udzielenie przez respondentów odpowiedzi zgodnie z warunkami opisanymi w poniższej tabeli było w toku analizy interpretowane jako poprawa sytuacji na lepszą, przy czym jest to wartość brutto szacowanego wskaźnika.

Tabela 3. Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza[2] świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą – przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia - wartość brutto

Pytanie z ankiety	Warunek 1	Dodatkowe założenie	Pytanie z ankiety	Warunek 2
Pytanie 1	odpowiedź „e) Pracował(a) Pan(i) dorywczo”	Jednocześnie	Pytanie 6	odpowiedzi:” a) Prowadził(a) Pan(i) własną działalność gospodarczą” lub „b) Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie” lub „d) Prowadził(a) Pan(i) własne gospodarstwo rolne”
Pytanie 1	odpowiedź „g) Pomagał(a) Pani(i) w rodzinnej działalności gospodarczej lub gospodarstwie rolnym”	Jednocześnie	Pytanie 6	odpowiedzi:” a) Prowadził(a) Pan(i) własną działalność gospodarczą” lub „b) Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie” lub „d) Prowadził(a) Pan(i) własne gospodarstwo rolne”
Pytanie 1	odpowiedź „h) Był(a) Pan(i) na płatnym stażu lub praktyce”	Jednocześnie	Pytanie 6	odpowiedzi:” a) Prowadził(a) Pan(i) własną działalność gospodarczą” lub „b) Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie” lub „d) Prowadził(a) Pan(i) własne gospodarstwo rolne”;
Pytanie 2	odpowiedź „b) Umowy o pracę na czas określony”	Jednocześnie	Pytanie 10	odpowiedz: a) Umowy o pracę na czas nieokreślony
Pytanie 2	odpowiedź „c) Umowy	Jednocześnie	Pytanie 10	odpowiedz: a) Umowy o pracę na czas nieokreślony

[2] Użyty w trakcie badania kwestionariusz, do którego odwołują się zapisy tabeli stanowi załącznik 7.1 niniejszego raportu

Pytanie z ankiety	Warunek 1	Dodatkowe założenie	Pytanie z ankiety	Warunek 2
	o dzieło/ zlecenie”			
Pytanie 2	odpowiedź „d) Innej umowy”	Jednocześnie	Pytanie 10	odpowiedz: a) Umowy o pracę na czas nieokreślony
Pytanie 2	odpowiedź „e) Pracował(a) Pan(i) ale bez umowy”	Jednocześnie	Pytanie 10	odpowiedzi: a) Umowy o pracę na czas nieokreślony, b) Umowy o pracę na czas określony, c) Umowy o dzieło/zlecenie, d) Samozatrudnienie/ działalność gospodarcza na zasadach ogólnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie zapisów OPZ, ASM Research Solution Strategy

Tabela 4 Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza[3] świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą – zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji, umiejętności, kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością – wartość brutto

Pytanie z ankiety	Warunek 1	Dodatkowe założenie	Pytanie z ankiety	Warunek 2
Pytanie 9	odpowiedź a) Tak	Jednocześnie	nd	nd

Źródło: opracowanie własne na podstawie zapisów OPZ, ASM Research Solution Strategy

[3] Użyty w trakcie badania kwestionariusz, do którego odwołują się zapisy tabeli stanowi załącznik 7.1 niniejszego raportu

Tabela 5 Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza[4] świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą – awans– wartość brutto

Pytanie z ankiety	Warunek 1	Dodatkowe założenie	Pytanie z ankiety	Warunek 2
Pytanie 6a	odpowiedź a) Tak	Jednocześnie	nd	nd

Źródło: opracowanie własne na podstawie zapisów OPZ, ASM Research Solution Strategy

Tabela 6 Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza[5] świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą – przejściu z niepełnego do pełnego zatrudnienia– wartość brutto

Pytanie z ankiety	Warunek 1	Dodatkowe założenie	Pytanie z ankiety	Warunek 2
Pytanie 11	odpowiedź: a) W pełnym/ na cały etat	Jednocześnie	Pytanie 3	odpowiedź: b) W niepełnym/ na część etatu, ale chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat

Źródło: opracowanie własne na podstawie zapisów OPZ, ASM Research Solution Strategy

Oszacowanie wartości wskaźnika netto wymagało, aby spełniony został przynajmniej jeden z warunków świadczących o zmianie sytuacji na lepszą, zaprezentowanych w powyższej tabeli (tj. wskaźników brutto). Analizie poddane zostały odpowiedzi badanych spełniających powyższy warunek, przy jednoczesnym spełnieniu warunku subiektywnej oceny (pytanie 8).

Tabela 7. Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą - wartość netto

Warunek 1	Dodatkowe założenie	Warunek 2	
Przynajmniej jeden z warunków wskaźnika Brutto	Jednocześnie	Pytanie 8	odpowiedzi: od 6 (włącznie) do 10 (włącznie) świadczące o pozytywnej ocenie dotyczącej wpływu projektu na poprawę sytuacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie zapisów OPZ, ASM Research Solution Strategy

[4] Użyty w trakcie badania kwestionariusz, do którego odwołują się zapisy tabeli stanowi załącznik 7.1 niniejszego raportu

[5] Użyty w trakcie badania kwestionariusz, do którego odwołują się zapisy tabeli stanowi załącznik 7.1 niniejszego raportu

W przypadku wskaźnika Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS skuteczność wsparcia mierzona była poprzez ustalenie odsetka miejsc przedszkolnych, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania, przy czym wartością bazową była liczba utworzonych miejsc.

Użyteczność wsparcia

Użyteczność wsparcia określona została na podstawie zmian, jakie zaszły w sytuacji uczestników projektów (tj. osób pracujących, które uzyskały wsparcie z EFS), po sześciu miesiącach od opuszczenia Programu. Pod uwagę brany był odsetek osób, które poprawiły swoją sytuację na rynku pracy w poszczególnych aspektach, tj.:

a) przeszły z niepewnego do stabilnego zatrudnienia lub;

b) przeszły z niepełnego do pełnego zatrudnienia lub;

c) dokonały zmiany pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/ umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością lub;

d) awansowały w pracy.

Warianty odpowiedzi świadczące o wystąpieniu poszczególnych rodzajów zmiany zostały określone w tabeli 3. Poza identyfikacją poszczególnych aspektów zmiany w sytuacji uczestników na rynku pracy dokonane zostały także analizy wyników w oparciu o różne formy wsparcia, z jakich skorzystali uczestnicy. Pozwoliło to określić, które formy wsparcia miały największy wpływ na zmianę statusu uczestników projektów na rynku pracy. W tym celu Wykonawca na etapie opracowania koncepcji badawczej zaproponował dodanie do kwestionariusza kolejnego pytania, które pozwoliło zidentyfikować, z jakiego wsparcia korzystał każdy z respondentów (pytanie 12 kwestionariusza – por. załącznik 7.1). W celu określenia, które formy wsparcia miały największy wpływ na zmianę sytuacji badanych wykonawca przeanalizował sytuację na rynku pracy (sześć miesięcy po zakończeniu projektu) odbiorców konkretnych form wsparcia, tj. ustalił, w której grupie wartość wskaźnika brutto jest największa. Zgodnie z przyjętym założeniem minimalny zakres analizy oszacowanego wskaźnika netto obejmuje podział na płeć oraz PI.

W przypadku wskaźnika Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS, analiza obejmowała dane pozyskane bezpośrednio od beneficjentów, a dotyczące:

1. odsetka istniejących po ustaniu wsparcia EFS miejsc wychowania przedszkolnego;
2. lokalizacji utworzonych i utrzymanych miejsc wychowania przedszkolnego w podziale na: (1) podregiony województwa pomorskiego; (2) Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot/obszary pozostałe; (3) obszary miejskie/obszary wiejskie; (4) gminy miejskie/gminy miejsko-wiejskie/gminy wiejskie; (5) gminy o odsetku dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym poniżej/powyżej średniej dla województwa;

3. łącznej liczby gmin (wraz z ich imiennym wskazaniem), w których utworzono i utrzymano miejsca wychowania przedszkolnego;
4. przyczyn likwidacji dofinansowanych z EFS miejsc wychowania przedszkolnego.

Dane niezbędne do oszacowania wartości powyższego wskaźnika pozyskane zostały bezpośrednio od beneficjentów działania 3.1 RPO WP. Zgodnie z danymi SL2014 w działaniu 3.1 RPO WP od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2021 r. zakończyła się realizacja 39 projektów, w ramach których powstało łącznie 2660 miejsc wychowania przedszkolnego. Ostatecznie uzyskano dane od 34 Beneficjentów.

1.5 Techniki badawcze i dobór próby

Badanie ilościowe CATI/CAWI

Badanie ilościowe zostało przeprowadzone z wykorzystaniem techniki CATI (ang. Computer Assisted Telephone Interview) oraz CAWI (ang. Computer Assisted Web Interview):

1. W przypadku wskaźnika Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu przeprowadzone zostało badanie CATI;
2. W przypadku wskaźnika Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS przeprowadzone zostało badanie CAWI. W sytuacji, gdy niemożliwe było pozyskanie danych metodą CAWI (w przypadku trudności uniemożliwiających kontakt z badanymi) Wykonawca przeprowadził z Beneficjentem wywiad telefoniczny.

Badanie zrealizowane zostało na próbie ostatecznych odbiorców wsparcia, którzy łącznie:

- byli uczestnikami projektów w ramach wybranych PI współfinansowanych z EFS i zakończyli udział we wsparciu od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.;
- byli zatrudnieni w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie;
- w przypadku których upłynęło co najmniej sześć miesięcy od zakończenia udziału we wsparciu.

Dobór próby do badania CATI miał charakter losowo-warstwowy (warstwy: PI oraz płeć). Całkowita liczebność próby obliczona została jako suma poszczególnych liczebności prób w każdej z warstw, przy założeniu poziomu ufności na poziomie 95%, zaś błędu maksymalnego na poziomie 5%. Szczegółowy rozkład populacji oraz próby badawczej został zaprezentowany w poniższej tabeli.

Tabela 8. Struktura próby badawczej na poziomie priorytetów inwestycyjnych RPO WP

Priorytety inwestycyjne	Liczba kobiet	Udział kobiet	Liczba mężczyzn	Udział mężczyzn	Liczba ogółem	Udział ogółem
8i	30	40,5%	44	59,5%	74	100,0%
8iii	7	50,0%	7	50,0%	14	100,0%
8iv	283	92,2%	24	7,8%	307	100,0%
8vi	370	51,0%	355	49,0%	725	100,0%
9i	4	44,4%	5	55,6%	9	100,0%
9iv	258	60,8%	166	39,2%	424	100,0%
9v	18	66,7%	9	33,3%	27	100,0%
10i	292	92,1%	25	7,9%	317	100,0%
10iii	347	49,6%	352	50,4%	699	100,0%
10iv	49	51,0%	47	49,0%	96	100,0%
Ogółem	**1658**	**61,6%**	**1034**	**38,4%**	**2692**	**100,0%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SL2014, ASM Research Solution Strategy

Tabela 9. Struktura próby badawczej na poziomie osi priorytetowych RPO WP

Osie priorytetowe	Liczba kobiet	Udział kobiet	Liczba mężczyzn	Udział mężczyzn	Liczba ogółem	Udział ogółem
3	341	82,6%	72	17,4%	413	100,0%
5	1037	57,0%	782	43,0%	1819	100,0%
6	280	60,9%	180	39,1%	460	100,0%
Ogółem	**1658**	**61,6%**	**1034**	**38,4%**	**2692**	**100,0%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SL2014, ASM Research Solution Strategy

Ponadto Wykonawca dokonał warstwowania ze względu na dodatkowe cechy społeczno-demograficzne: (1) niepełnosprawność, (2) wykształcenie oraz (3) wiek, przy przedziale ufności 95% oraz błędzie maksymalnym 5%.

Tabela 10. Struktura próby badawczej według cech społeczno-demograficznych

Warstwy	Liczba kobiet w warstwie	Udział kobiet w warstwie	Liczba mężczyzn w warstwie	Udział mężczyzn w warstwie	Liczba osób w warstwie	Udział osób w warstwie
Wiek: poniżej 25 lat	63	3,8%	50	4,8%	113	4,2%
Wiek: 25-29 lat	198	11,9%	133	12,9%	331	12,3%
Wiek: 30-54 lat	1184	71,4%	670	64,8%	1854	68,9%
Wiek: powyżej 54 lat	213	12,8%	181	17,5%	394	14,6%
Wiek: ogółem	1658	100,0%	1034	100,0%	2692	100,0%
Wykształcenie: podstawowe lub niższe	20	1,2%	31	3,0%	51	1,9%
Wykształcenie: gimnazjalne	8	0,5%	26	2,5%	34	1,3%
Wykształcenie: ponadgimnazjalne	331	20,0%	509	49,2%	840	31,2%
Wykształcenie: policealne	187	11,3%	130	12,6%	317	11,8%
Wykształcenie: wyższe	1112	67,1%	338	32,7%	1450	53,9%
Wykształcenie: ogółem	1658	100,0%	1034	100,0%	2692	100,0%
Deklarowana niepełnosprawność	80	4,8%	58	5,6%	138	5,1%
pozostałe osoby	1578	95,2%	976	94,4%	2554	94,9%
Ogółem	1658	100,0%	1034	100,0%	2692	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SL2014, ASM Research Solution Strategy

1.6 Analiza danych zastanych

Analizie danych zastanych poddane zostały następujące dokumenty:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego

Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L Nr 347/320, ze zm.);

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. U. UE L Nr 347/470, ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów operacyjnych polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 818);
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, w szczególności załącznik nr 6 do przedmiotowych Wytycznych (wersja obowiązująca w momencie realizacji badania);
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 (wersja obowiązująca w momencie realizacji badania);
- Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 (wersja obowiązująca w momencie realizacji badania); Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące monitorowania i ewaluacji polityki spójności w perspektywie 2014-2020 tj. The Programming Period 2014-2020. Monitoring and Evaluation of European Cohesion policy – European Social Fund. Guidance document.

Dokumenty programowe:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego.

Inne źródła danych:

- Raporty statystyczne;
- Badania ewaluacyjne i inne opracowania powiązane z tematyką zrealizowane na poziomie krajowym i regionalnym;
- Badanie ewaluacyjne Oszacowanie wartości wskaźnika dotyczącego uczestników znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (I pomiar z 2019 r., II pomiar z 2022 roku);
- Dane wygenerowane przez Zamawiającego z aplikacji SL2014;
- Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS/BDL).

II. OCENA EFEKTÓW INTERWENCJI EFS W ODNIESIENIU DO ANALIZOWANYCH OBSZARÓW WSPARCIA

Przedmiotowe badanie odnosi się do oceny efektów wsparcia w ramach projektów EFS w dwóch obszarach. Pierwszy odnosi się do sytuacji odbiorców wsparcia na rynku pracy po zakończenia udziału w projektach, drugi natomiast koncentruje się na identyfikacji skutków interwencji związanej z tworzeniem miejsc wychowania przedszkolnego. Z obydwoma obszarami oddziaływania interwencji w ramach EFS są, jak wskazano we wstępnej części raportu, powiązane odpowiednie wskaźniki opisane w metodologii szacowania wartości docelowych wskaźników KPO/RPO. W odniesieniu do sytuacji na rynku pracy chodzi o wskaźnik rezultatu długoterminowego Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu. Z kolei efekty interwencji w drugim z analizowanych aspektów opisuje wskaźnik Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS. Wskaźniki te są powiązane z dwoma obszarami badawczymi przewidzianymi dla niniejszej analizy i w takim też ujęciu będą prezentowane jej wyniki.

2.1 Ocena sytuacji uczestników projektów EFS na rynku pracy

2.1.1 Ogólna charakterystyka osób objętych badaniem

Badanie zrealizowano ostatecznie na próbie 2 692 osób, z czego 61,6% stanowiły kobiety natomiast pozostałe 38,4% mężczyźni. Wielkości te są pochodną struktury uczestników wsparcia, wśród których niemal dwie trzecie to właśnie kobiety. Może to świadczyć o utrzymującej się mniej korzystnej sytuacji kobiet na pomorskim rynku pracy, co pokazują chociażby dane statystyczne dotyczące liczby osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne. Zgodnie z danymi BDL GUS kobiety stanowiły w 2022 roku 60,1% osób zarejestrowanych jako bezrobotne, a proporcja ta utrzymuje się również w poszczególnych miesiącach 2023 roku.[6] Oczywiście przyczyny tego są złożone, a samo zjawisko jest dostrzegane w ramach analiz prowadzonych przez PORP[7].

[6] Por. BDL GUS, Rynek pracy

[7] https://www.porp.pl/kobiety-wciaz-w-mniejszosci-na-rynku-pracy

Wykres 1. Struktura uczestników badania według płci

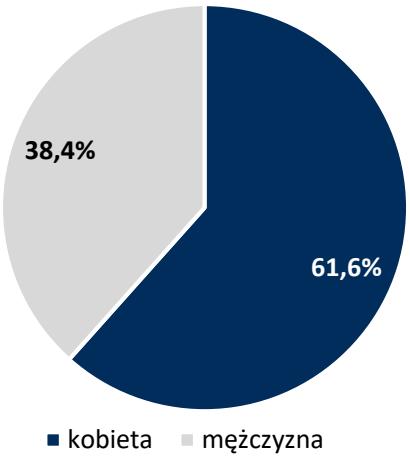

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Jeśli chodzi o wiek uczestników to mamy do czynienia głównie z osobami w wieku 25-45 lat, a więc wydawałoby się najbardziej atrakcyjnymi z punktu widzenia rynku pracy. Zdecydowana większość uczestników badania (odbiorców wsparcia) to osoby w wieku od 30 do 45 lat – 68,9%, z kolei osoby w wieku 25-29 lat stanowiły 12,3% respondentów. Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 4,2%, a osoby powyżej 54 roku życia 14,6%.

Wykres 2. Struktura uczestników badania według wieku

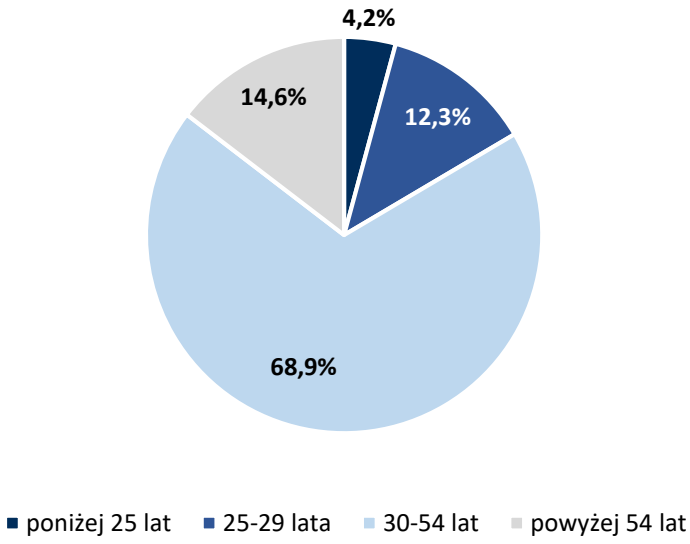

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Spośród uczestników badania jedynie 5,1% stanowiły osoby z niepełnosprawnością. Jest to pochodna niekiego generalnie poziomu aktywności zawodowej tej grupy, co potwierdzają chociażby kontrole prowadzone przez NIK[8].

Wykres 3. Struktura uczestników badania ze względu na niepełnosprawność

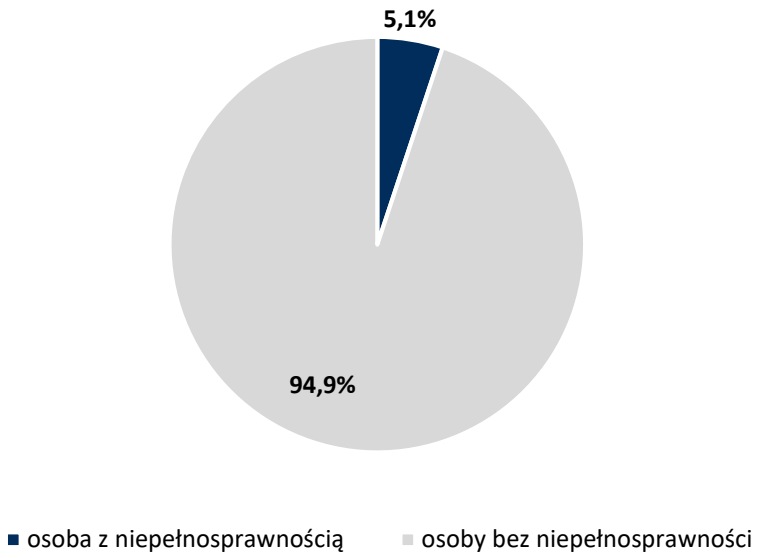

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Wśród respondentów badania największy odsetek stanowiły osoby z wyższym wykształceniem, których udział kształtował się na poziomie 53,9%. Respondenci z wykształceniem ponadgimnazjalnym stanowili drugą z najliczniejszych grup, było ich 31,2%. Osób z wykształceniem policealnym było 11,8%. Znacznie niższy odsetek osób miało wykształcenie gimnazjalne oraz niepełne podstawowe, kolejno 1,3% oraz 1,9%. Analizując te dane można zastanawiać się nad przyczynami, dla których tak wysoki jest udział osób relatywnie dobrze wykształconych wśród osób, które są rozpatrywane w kontekście poprawy sytuacji na rynku pracy. Trzeba mieć jednak na uwadze, że w jednym tylko przypadku (Pi 8v – przystosowywanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian) wskaźnik dotyczący poprawy sytuacji na rynku pracy jest obligatoryjny. W niniejszej edycji nie wykazano jednak uczestników wsparcia w ramach tego PI, którzy kwalifikowaliby się do badania biorąc pod uwagę kryterium czasu, jakie powinno upłynąć od czasu zakończenia udziału w projekcie. W pozostałych przypadkach efekt ten jest rozpatrywany jako w pewnym sensie dodatkowy względem skutków przewidzianych dla każdego z PI objętych przedmiotową ewaluacją. Stąd też udział osób lepiej wykształconych można traktować

[8] https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/aktywizacja-zawodowa-osob-z-niepelnosprawnosciami.html

chociażby jako przejaw większej świadomości tej grupy odnośnie do możliwości korzystania ze wsparcia oferowanego w ramach RPO WP.

Wykres 4. Struktura uczestników badania według wykształcenia

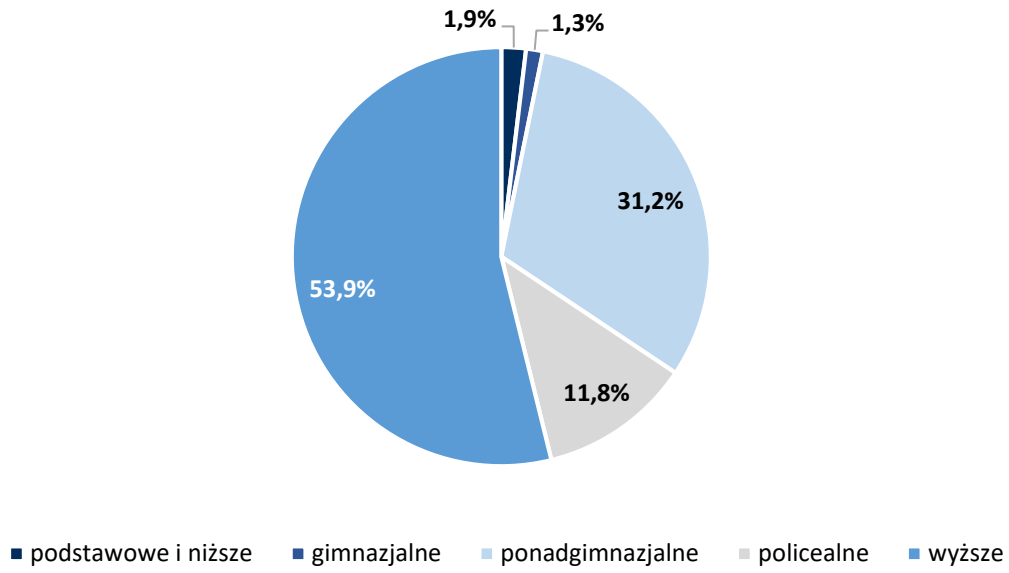

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Najwięcej przebadanych odbiorców wsparcia w trakcie udziału w Programie zamieszkiwało Gdańsk – 28,9%, Gdynię – 9,0%, powiat gdański – 7,8% oraz wejherowski – 7,5%. Najmniej respondentów było z Sopotu – 1,4%, powiatu człuchowskiego – 1,5%, malborskiego – 1,6% oraz nowodworskiego – 1,9%.

Wykres 5. Struktura uczestników badania według miejsce zamieszkania – podregiony i powiaty Pomorskiego

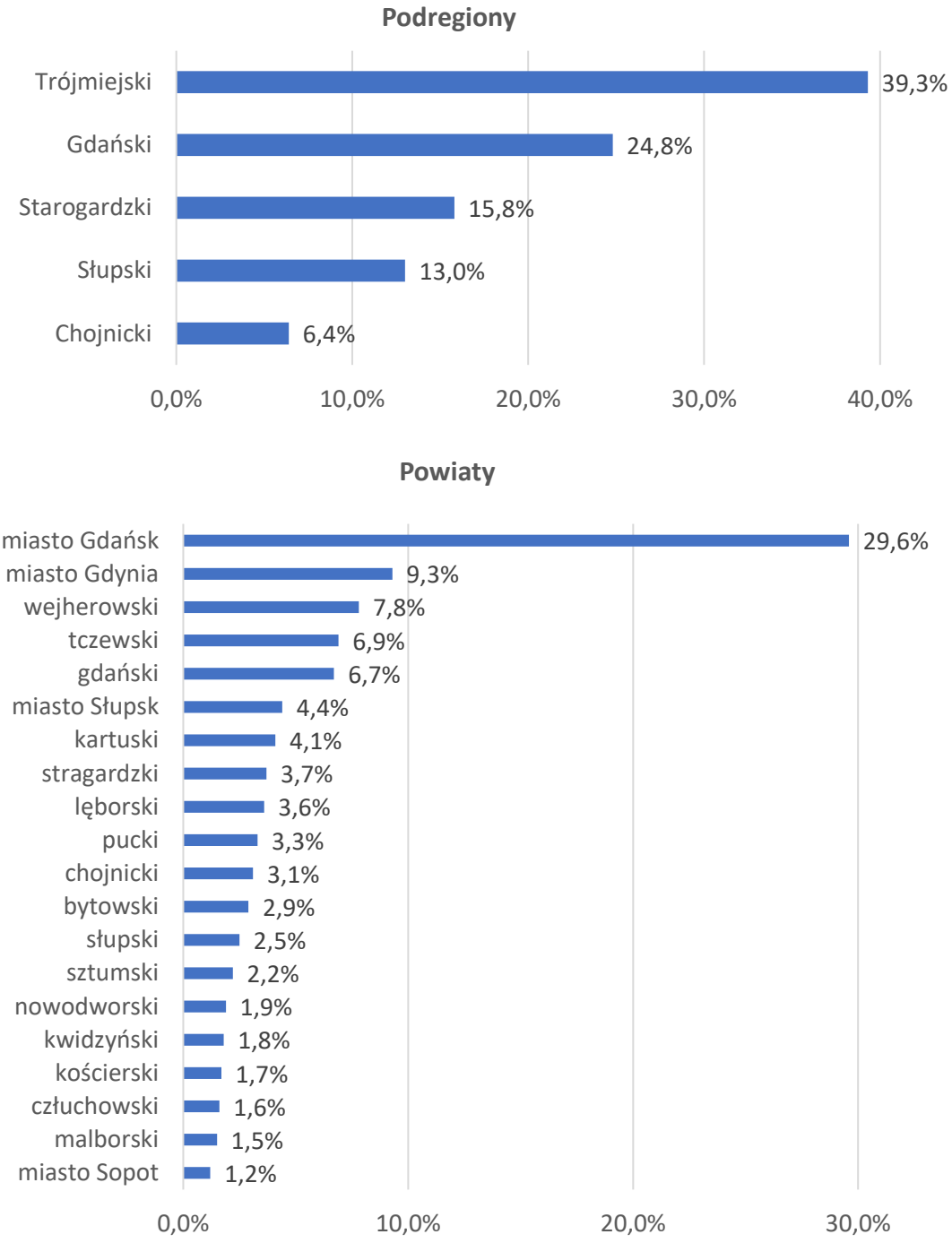

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Zgodnie z przyjętym założeniem metodycznym zrealizowana próba była reprezentatywna na poziomie PI, Działania, płci respondentów, ich wieku, wykształcenia oraz niepełnosprawności.

2.1.2 Szacowana wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego

Szacowana wartość wskaźnika brutto

Przeprowadzona analiza ukierunkowana na oszacowanie wartości wskaźnika długoterminowego Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu zakładała zweryfikowanie efektów interwencji RPO WP w wymiarze skuteczności i użyteczności podjętych działań. Szacowanie przeprowadzono zarówno dla wartości netto, jak i brutto wskazanego wskaźnika.

Szacowana wartość tego wskaźnika dla pomiaru trzeciego wyniosła 26,9% i oznacza odsetek Uczestników projektów, którzy poprawili swoją sytuację na rynku pracy w badanej populacji. Jest to wzrost w stosunku do poprzedniego pomiaru (drugiego) realizowanego w I połowie 2022 roku o 4,4 pp. Oceniając tę zmianę należy jednak mieć na uwadze kontekst gospodarczy (koniunkturalny), który z jednej strony determinuje sytuację na rynku pracy, z drugiej natomiast jest trudny do kształtowania na poziomie regionalnym. W odniesieniu do pierwszego z aspektów należy podkreślić, że skłonność do zwiększania zatrudnienia przez przedsiębiorców jest zależna od koniunktury gospodarczej. Ta z kolei jest dodatkowo uwarunkowana szeregiem czynników, w ostatnich latach były to pandemia COVID-19 oraz konsekwencje wojny w Ukrainie. Obydwa zdarzenia wpłynęły na sytuację gospodarczą nie tylko w poszczególnych regionach, ale miały skutki niemal globalne. W różnych krajach wzrosty i spadki przybierają niejednakowy rozmiar i tendencje, ale jest to pochodna specyfiki regionalnych i lokalnych rynków pracy, w tym ich uzależnienia od globalnych łańcuchów wartości czy struktury branżowej gospodarek. W pierwszym kontekście należy podkreślić, że w zglobalizowanej gospodarce z punktu widzenia identyfikacji wpływu pandemii ważne jest to, że oddziałuje ona nie tylko na pojedyncze przedsiębiorstwa, ale na całe łańcuchy wartości. Dodatkowo dotknęła ona wiele krajów i globalnych centrów gospodarczych niemal w tym samym momencie, natomiast poprzednie różnego rodzaju wstrząsy wywierały wpływ na pojedyncze kraje, regiony albo miasta.[9] Skutkiem tego było chociażby, że stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim wzrastała począwszy od kwietnia 2020 roku, aby po względnym ustabilizowaniu sytuacji gospodarczej, jak i procesach dostosowawczych, jakie zachodziły w przedsiębiorstwach maleć. Stopa bezrobocia rejestrowanego podlega zmianom sezonowym, niemniej względem lat wcześniejszych mamy w 2023 roku do czynienia ze względnym ustabilizowaniem sytuacji gospodarczej.

Należy także podkreślić, że niezależnie od występujących wahań stopy bezrobocia sytuacja na rynku pracy utrzymująca się od co najmniej kilku lat jest względnie dobra. Skutkuje to ograniczonymi możliwościami poprawy w sytuacji uczestników, ponieważ już w chwili przystępowania do udziału w projekcie sytuacja części uczestników odpowiadała sytuacji najkorzystniejszej na podstawie kryteriów ustalonych do wyliczania wartości tego wskaźnika rezultatu długoterminowego.

[9] Marion Laboure, Zakłócenia globalnych łańcuchów wartości, [w:] Deutche Bank Research, Życie po covid-19, https://www.db.com/poland/docs/DB_konzept_Zycie_po_covid-19.pdf

Tabela 11. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim w poszczególnych miesięcach w latach 2020-2023 (%)

Miesiące	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
styczeń	4,8	6,3	5,3	4,9
luty	4,8	6,3	5,3	5,0
marzec	4,8	6,3	5,1	4,9
kwiecień	5,2	6,2	4,9	4,7
maj	5,5	6,0	4,7	4,6
czerwiec	5,5	5,8	4,5	4,5
lipiec	5,5	5,7	4,4	4,4
sierpień	5,6	5,6	4,4	4,5
wrzesień	5,7	5,5	4,5	4,6
październik	5,8	5,3	4,5	-
listopad	5,8	5,2	4,5	-
grudzień	5,9	5,2	4,6	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Udzielone w ramach Programu wsparcie okazało się być bardziej skuteczne w grupie mężczyzn, gdzie odsetek osób, które poprawiły swoją sytuację na rynku pracy wyniósł 29,4%, podczas gdy w grupie kobiet było to 25,3%. Różnica na poziomie 4,1 pp. pozwala na przywołanie wskazywanego wcześniej kontekstu nierównej sytuacji na rynku pracy kobiety i mężczyzn. W pomiarze trzecim obserwuje się sytuację odwrotną niż identyfikowaną w ramach drugiego pomiaru, kiedy to właśnie wśród kobiet wartość wskaźnika rezultatu była wyższa (22,9% dla kobiet, a 21,9% dla mężczyzn). Oceniając wartości wskaźnika należy jednak mieć na uwadze, że liczebności warstw wyodrębnionych na podstawie PI są w niektórych przypadkach niewielkie, np. PI 8iii czy PI 9i. W tych przypadkach do osiąganych wartości wskaźników należy podchodzić z ostrożnością.

Tabela 12. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – priorytety inwestycyjne

Priorytety inwestycyjne	Liczbowa wartość wskaźnika	Szacowana wartość wskaźnika %	Liczbowa wartość wskaźnika kobiety	Szacowana wartość wskaźnika-kobiety	Liczbowa wartość wskaźnika mężczyźni	Szacowana wartość wskaźnika-mężczyźni
10i	54	17,0%	48	16,4%	6	24,0%
10iii	288	41,2%	122	35,2%	166	47,2%
10iv	22	22,9%	13	26,5%	9	19,1%
8i	40	54,1%	14	46,7%	26	59,1%
8iii	2	14,3%	2	28,6%	0	0,0%
8iv	103	33,6%	94	33,2%	9	37,5%
8vi	111	15,3%	62	16,8%	49	13,8%
9i	2	22,2%	2	50,0%	0	-
9iv	92	21,7%	55	21,3%	37	22,3%
9v	10	37,0%	8	44,4%	2	22,2%
Ogółem	724	26,9%	420	25,3%	304	29,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Tabela 13. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – osie priorytetowe

Osie priorytetowe	Liczbowa wartość wskaźnika	Szacowana wartość wskaźnika %	Liczbowa wartość wskaźnika kobiety	Szacowana wartość wskaźnika-kobiety	Liczbowa wartość wskaźnika mężczyźni	Szacowana wartość wskaźnika-mężczyźni
3	76	17,0%	61	16,4%	15	24,0%
5	544	41,2%	294	35,2%	250	47,2%
6	104	22,9%	65	26,5%	39	19,1%
Ogółem	724	26,9%	420	25,3%	304	29,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Jeśli chodzi zaś o skuteczność podjętych interwencji na poziomie poszczególnych PI to najwyższą skuteczność osiągnięto dla PI 8i oraz PI 10iii. Szacowana wartość wskaźnika brutto wyniosła dla nich odpowiednio 54,1% oraz 41,2%. PI 10iii zakłada wyrównywanie dostępu do

uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji. Przy czym warto również zaznaczyć, że skuteczność wsparcia w odniesieniu do wskazanych PI różniła się znacząco na poziomie płci. Wśród kobiet wartość wskaźnika dla PI 8i wyniosła 46,7%, zaś dla mężczyzn 59,1%. Analogicznie w PI 10iii wartość wskaźnika była wyższa w grupie mężczyzn – 47,2% niż kobiet – 35,2%.

W PI 8i w odniesieniu do osób pracujących kierowane były wsparcie służące utrzymaniu miejsc pracy w związku z konsekwencjami pandemii COVID-19 (dofinansowanie wynagrodzeń lub kosztów prowadzenia działalności gospodarczej) – Działanie 5.1, jak również dotyczące doradztwa czy szkoleń w przypadku osób zatrudnionych na gorszych warunkach (forma i wymiar czasowy zatrudnienia) – Działanie 5.2.

W PI 10iii (Działanie 5.5 Kształcenie ustawiczne) realizowano projekty ukierunkowane na poprawę sytuacji na rynku pracy osób w wieku aktywności zawodowej, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji i kompetencji. W projektach RPO WP prowadzono certyfikowane szkolenia i kursy w zakresie TIK oraz języków obcych oraz wspierano rozwój kwalifikacji zgodnych ze zintegrowanym systemem kwalifikacji.

Relatywnie wysoką skuteczność pod względem poprawy sytuacji uczestników projektów na rynku pracy miała także zwiększanie dostępu do form opieki na dziećmi do lat 3 (PI 8iv). Najsłabsze efekty wystąpiły w przypadku projektów zdrowotnych (PI 8vi), w których wsparcie może przynosić korzyści, w dłuższej perspektywie. Przykładowo wczesne wykrycie określonych chorób pozwoli na ich skuteczne wyleczenie i utrzyma daną osobę na rynku pracy. W takiej sytuacji nie będzie identyfikowany w ramach tego badania efekt, co jednak nie dowodzi nieskuteczności wsparcia.

Niewielkie liczebności badanych uczestników dla PI 8iii, 9i czy 9v nie pozwalają na wyciągnięcie wiarygodnych wniosków na temat skuteczności podejmowanych w tych PI działań w stosunku do osób pracujących w momencie przystępowania do projektów RPO WP.

Tabela 14. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – wiek i płeć

Priorytety inwestycyjne	Ogółem N (%)	Kobiety ogółem N (%)	Mężczyźni ogółem N (%)	Kobiety poniżej 25 lat N (%)	Mężczyźni poniżej 25 lat N (%)	Kobiety 25-29 lat N (%)	Mężczyźni 25-29 lat N (%)	Kobiety 30-54 lat N (%)	Mężczyźni 30-54 lat N (%)	Kobiety powyżej 54 lat N (%)	Mężczyźni powyżej 54 lat N (%)
10i	54 (17,0%)	48 (16,4%)	6 (24,0%)	3 (42,9%)	0* (-)	6 (22,2%)	2 (66,7%)	37 (17,0%)	3 (18,8%)	2 (5,0%)	1 (16,7%)
10iii	288 (41,2%)	122 (35,2%)	166 (47,2%)	11 (42,3%)	18 (56,3%)	26 (41,9%)	51 (54,8%)	79 (35,7%)	96 (45,1%)	6 (15,8%)	1 (7,1%)
10iv	22 (22,9%)	13 (26,5%)	9 (19,1%)	0 (-)	0 (-)	1 (25,0%)	2 (100,0%)	12 (34,3%)	5 (15,2%)	0** (0,0%)	2 (16,7%)
8i	40 (54,1%)	14 (46,7%)	26 (59,1%)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	13 (44,8%)	25 (59,5%)	1 (100,0%)	1 (50,0%)
8iii	2 (14,3%)	2 (28,6%)	0 (0,0%)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	2 (40,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (-)
8iv	103 (33,6%)	94 (33,2%)	9 (37,5%)	5 (35,7%)	0 (-)	20 (31,7%)	2 (50,0%)	69 (33,5%)	7 (35,0%)	0 (-)	0 (-)
8vi	111 (15,3%)	62 (16,8%)	49 (13,8%)	2 (28,6%)	2 (28,6%)	7 (36,8%)	6 (31,6%)	47 (19,3%)	30 (14,9%)	6 (6,0%)	11 (8,7%)
9i	2 (22,2%)	2 (50%)	0 (0,0%)	0 (-)	0 (-)	2 (100,0%)	0 (-)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (-)	0 (-)
9iv	92 (21,7%)	55 (21,3%)	37 (22,3%)	0 (0,0%)	1 (11,1%)	5 (27,8%)	2 (20,0%)	47 (22,3%)	32 (24,8%)	3 (14,3%)	2 (11,1%)
9v	10 (37,0%)	8 (44,4%)	2 (22,2%)	1 (100,0%)	0 (0,0%)	3 (100,0%)	1 (50,0%)	3 (23,1%)	0 (0,0%)	1 (100,0%)	1 (50,0%)
Ogółem	724 (26,9%)	420 (25,3%)	304 (29,4%)	22 (34,9%)	21 (42,0%)	70 (35,4%)	66 (49,6%)	309 (26,1%)	198 (29,6%)	19 (8,9%)	19 (10,5%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy *zapis 0 (-) brak respondentów w próbie badawczej, **zapis 0 (0,0%) żaden respondent z próby badawczej nie znalazł się w lepszej sytuacji na rynku pracy

W tabelach 14 i 15 przedstawiono rozkład wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego brutto według wieku i płci uczestników badania. Z zawartych w nich danych wynika, że wiek miał istotne znaczenie w kształtowaniu się wartości wskaźnik. Najwyższe efekty widoczne były wśród uczestników poniżej 25 roku życia oraz w wieku 25-29 lat – odpowiednio 38,1% (34,9% dla kobiet oraz 42,0% dla mężczyzn) i 41,1% (35,4% dla kobiet oraz 49,6% dla mężczyzn). Sytuacja na rynku pracy najmłodszych pracujących jest relatywnie najsłabsza, ponieważ są oni na początku swojej drogi zawodowej. W ich przypadku zajmowane stanowiska pracy, a także forma i wymiar czasowy zatrudnienia dają największe możliwości poprawy sytuacji zawodowej wśród analizowanych grup wiekowych.

Tabela 15. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – wiek

Osie priorytetowe	Poniżej 25 lat N (%)	25-29 lat N (%)	30-54 lat N (%)	Powyżej 54 lat N (%)	Ogółem N (%)
3	3 (42,9%)	11 (30,6%)	57 (18,9%)	5 (7,4%)	76 17,0%)
5	38 (44,2%)	112 (43,1%)	368 (31,0%)	26 (9,2%)	544 (41,2%)
6	2 (10,0%)	13 (37,1%)	82 (22,6%)	7 (16,7%)	104 (22,9%)
Ogółem	43 (38,1%)	136 (41,1%)	507 (27,3%)	38 (9,6%)	724 (26,9%)

Źródło: opracowanie własne podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Najmniejsze szanse na poprawę sytuacji na rynku pracy mają osoby powyżej 54 roku życia. Nie może być zaskoczeniem, że dla tej grupy wiekowej oszacowana wartość wskaźnika wyniosła jedynie 9,6%, w tym dla kobiet 8,9%, a dla mężczyzn 10,5%. Wpływ na to ma szereg czynników, przede wszystkim duża stabilność zawodowa (posiadanie umów o pracę na czas nieokreślony i wyższych stanowisk związanych z dużym doświadczeniem zawodowym), która powoduje, że korzystne zmiany w ich sytuacji zawodowej trudno jest już osiągnąć. Ponadto, osoby w tej grupy wiekowej posiadają mniejszą skłonność do podejmowania wyzwań zawodowych (dokonywania zmian), co wiąże się ze zbliżaniem się momentu przejścia na emeryturę.

Generalnie na poziomie PI, uwzględniając ponadto wiek i płeć grupą wiekową, która wykazuje najmniejsze zróżnicowanie w osiąganych efektach są osoby w wieku 30-54 lat, ale do wyników trzeba podchodzić ostrożnie, ponieważ w pozostałych grupach wiekowych na poziomie PI badaniem objęto stosunkowo małe liczebnie populacje respondentów.

Niepełnosprawność wśród uczestników projektów RPO WP w ograniczonym stopniu różnicowała wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego brutto. Na poziomie wsparcia

EFS wynik osiągnięty wśród osób z niepełnosprawnością oraz pozostałych uczestników projektów był niemal identyczny – 26,8%, czyli raptem 0,1 pp. niższy – zobacz tabelę 16.

Tabela 16. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – niepełnosprawność

Osie priorytetowe	Uczestnicy z niepełnosprawnością N (%)	Pozostali uczestnicy N (%)	Ogółem N (%)
3	1 (20,0%)	75 (18,4%)	76 (18,4%)
5	25 (23,6%)	519 (30,3%)	544 (29,9%)
6	11 (40,7%)	93 (21,5%)	104 (22,6%)
Ogółem	37 (26,8%)	687 (26,9%)	724 (26,9%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Interwencja prowadzona w ramach objętych ewaluacją OP RPO WP okazała się bardziej skuteczna wśród kobiet z niepełnosprawnością, w porównaniu do mężczyzn z niepełnosprawnością – odpowiednio 30,0% i 22,4%. Dodatkowo kobiet z niepełnosprawnością uzyskały lepsze efekty niż pozostałe uczestniczki projektów (25,1%). Może to wynikać z tego, że osoby z niepełnosprawnością z reguły są w relatywnie gorszej sytuacji na rynku pracy, więc w ich przypadku szansa na zaistnienie zmiany na korzyść jest większa. Warto podkreślić, że po uwzględnieniu kryterium niepełnosprawności obserwuje się prawidłowość odwrotną niż jeśli uwzględnieni się samą płeć badanych – to kobiety częściej niż mężczyźni znajdowały się w lepszej sytuacji na rynku pracy w okresie sześciu miesięcy od opuszczenia Programu. Wynika to głównie z tego, że niepełnosprawność znacząco (w każdym razie dużo bardziej niż jakiekolwiek inne kryteria społeczno-demograficzne) wpływa na sytuację życiową osób jej doświadczających.

Jak wskazano wcześniej przy analizie populacji uczestników badania, dominowały we wsparciu RPO WP osoby z wyższym wykształceniem. To one cechują się największą potrzebą rozwoju zawodowego, a także świadomością istnienia możliwości korzystania z działań projektowych. Niemniej jednak to nie one doświadczały najczęściej korzystnych zmian w swojej sytuacji zawodowej. Relatywnie wyższe wartości wskaźników wystąpiły wśród osób z niższym wykształcenia (co najwyżej ponadgimnazjalnym). Można to wyjaśnić faktem, że osoby te w chwili przystąpienia do projektu znajdowały się w mniej korzystnej sytuacji. W efekcie występowała przestrzeń do poprawy (porównaj podrozdział 1.3).

Tabela 17. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – wykształcenie

Poziom wykształcenia	OP 3	OP 5	OP 6	Ogółem
Podstawowe lub niższe – N	0	6	9	15
Podstawowe lub niższe – %	-	28,6%	30,0%	29,4%
Gimnazjalne – N	0	11	3	14
Gimnazjalne – %	-	55,0%	21,4%	41,2%
Ponadgimnazjalne – N	2	243	23	268
Ponadgimnazjalne – %	20,0%	35,6%	15,6%	31,9%
Policealne – N	0	55	16	71
Policealne – %	-	21,1%	28,6%	22,4%
Wyższe – N	74	229	53	356
Wyższe – %	18,4%	27,5%	24,9%	24,6%
Ogółem – N	76	544	104	724
Ogółem – %	18,4%	29,9%	22,6%	26,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Wartości wskaźnika okazały się zróżnicowane przestrzennie. . Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w Słupsku – 44,3% oraz w powiecie kościerskim – 38,3%. Stosunkowo wysokie szacowane wartości uzyskano także w Sopocie – 35,9%, powiecie puckim – 34,8% oraz Gdyni – 32,0%. Natomiast najniższe wartości wskaźnika uzyskano w powiecie sztumskim – 10,9%, malborskim – 14,3% oraz bytowskim – 14,7%. Podsumowując najlepsze efekty osiągnięto w podregionach powiązanych z obszarem metropolitalnym (podregion trójmiejski i gdański), z kolei najsłabsze w podregionie starogardzkim. Oceniając wartości wskaźnika zidentyfikowane dla poszczególnych powiatów należy zauważyć, że sama interwencja w ramach projektu jest jednym z szeregu czynników, które powodują, że sytuacja poszczególnych osób ma rynku pracy jest różna. Każdy z powiatów cechuje się innym potencjałem gospodarczym, inna jest struktura gospodarki, obszar jest mniej lub bardziej atrakcyjny z punktu widzenia inwestorów etc. Wszystko to wpływa na wyjściową sytuację osób na rynku pracy. Z jednej strony bowiem uczestnicy projektów realizowanych na obszarach o gorszej sytuacji społeczno-gospodarczej mogą przystępować do projektów z relatywnie słabszej „pozycji startowej" biorąc pod uwagę zmienne, na których opiera się wskaźnik. W tym przypadku przestrzeń do zaistnienia pozytywnej zmiany będzie zatem większa. Trzeba mieć jednak na uwadze również i to, że właśnie w relatywnie bardziej rozwiniętych obszarach (np. regionalnych ośrodkach wzrostu) gospodarka i – co za tym idzie – rynek pracy stwarzają więcej szans na zmianę. Trzeba zatem do oceny wyników w tym zakresie podchodzić z ostrożnością.

Tabela 18. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – podregiony Pomorskiego

Podregiony	Trójmiejski	Gdański	Słupski	Chojnicki	Starogardzki
Jednostka pomiaru	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%
PI 10i	10 (26,3%)	22 (17,6%)	8 (15,4%)	7 (16,7%)	6 (11,3%)
PI 10iii	125 (46,5%)	80 (41,7%)	41 (35,0%)	16 (41,0%)	22 (30,6%)
PI 10iv	7 (31,8%)	3 (13,6%)	5 (21,7%)	1 (14,3%)	3 (21,4%)
PI 8i	18 (45,0%)	19 (67,9%)	0 (-)	1 (50,0%)	2 (50,0%)
PI 8iii	0 (-)	0 (-)	0 (0,0%)	2 (33,3%)	0 (0,0%)
PI 8iv	53 (36,8%)	20 (31,7%)	7 (20,0%)	11 (30,6%)	11 (39,3%)
PI 8vi	53 (13,8%)	27 (17,3%)	7 (22,6%)	1 (14,3%)	23 (16,0%)
PI 9i	2 (25,0%)	0 (0,0%)	0 (-)	0 (-)	0 (-)
PI 9iv	34 (22,7%)	22 (30,1%)	26 (28,9%)	4 (12,5%)	7 (7,9%)
PI 9v	0 (0,0%)	3 (37,5%)	0 (0,0%)	2 (100,0%)	5 (41,7%)
Ogółem	302 (28,5%)	196 (29,3%)	94 (26,9%)	5 (26,0%)	79 (18,6%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Szacowana wartość wskaźnika netto

Wartości wskaźnika netto Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu szacowana była w oparciu o podobne kryteria, jak w przypadku efektu brutto. Kryterium różnicującym obydwa wyliczenia było uwzględnienie przy szacowaniu wartości netto subiektywnej oceny Uczestnika projektu, że do poprawy jego sytuacji przyczynił się w określonym stopniu udział w projekcie (żeby uwzględnić respondenta jako osobę, która znajdowała się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu musiał on przyznać ocenę co najmniej 6 w 10-stopniowej skali oceny otrzymanego wsparcia).

Przed przystąpieniem do analizy wartości netto wskaźnika warto również podkreślić, że poza czynnikami takimi jak: wsparcie oferowane w ramach projektu, uwarunkowania koniunkturalne czy lokalna sytuacja gospodarcza, należy w kontekście ocenianych zmian wziąć pod uwagę dwie kwestie. Pierwsza to fakt, że w ramach badania nie są identyfikowane szczegółowe zmiany, jakie mogły zachodzić w sytuacji życiowej czy otoczeniu społeczno-gospodarczym respondentów. To o tyle istotne, że poza samym wsparciem mogły każdorazowo zachodzić różne okoliczności zwiększające szansę na zmianę sytuacji uczestników projektów na rynku pracy. Drugim z aspektów, który może takie zmiany determinować są postawy uczestników projektów. Chodzi o ich motywacje, nastawienie do zmiany, chęć zmiany lub podnoszenia kwalifikacji czy nawet sytuację rodzinną.

Wartości wskaźnika netto dla pomiaru III wyniosła 8,6%. Oznacza to, że 8,6% populacji badanych poprawiło swoją sytuację na rynku pracy według kryteriów obiektywnych, a dodatkowo pozytywnie oceniło przyznane wsparcie uznając je za czynnik, który przyczynił się do zaistnienia pozytywnych zmian w sytuacji danej osoby na rynku pracy. Zatem w

przypadku około 1/3 osób, u których zidentyfikowana została poprawa w ich sytuacji na rynku pracy, udział w projekcie został uznany za czynnik, który miał na to wpływ. Ponownie wartość wskaźnika, tym razem netto, była wyższa w grupie mężczyzn aniżeli kobiet. W grupie kobiet przyjął on wartość 6,3%, natomiast w grupie mężczyzn aż 12,3%. Niemal dwukrotna różnica jest znacząca. Może to wskazywać, że wsparcie było w ograniczonym zakresie dopasowane do potrzeb kobiet.

Jeśli chodzi o wartości wskaźnika dla poszczególnych PI to okazały się być one najwyższe dla PI 8i – 29,7% oraz PI 10iii – 19,6%, podobnie jak w przypadku wskaźnika brutto. Wysokie wartości wskaźnika netto osiągnięto także na poziomie PI 9i – 22,2%. Najniższe natomiast dla PI 8iii, gdzie skuteczność wsparcia mierzona wskaźnikiem netto osiągnęło 0 oraz dla PI 10i, gdzie kształtowała się na poziomie 0,6%.

Tabela 19. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III

Priorytety inwestycyjne	Liczbowa wartość wskaźnika	Szacowana wartość wskaźnika %	Liczbowa wartość wskaźnika kobiety	Szacowana wartość wskaźnika-kobiety	Liczbowa wartość wskaźnika mężczyźni	Szacowana wartość wskaźnika-mężczyźni
10i	2	0,6%	2	0,7%	0	0,0%
10iii	137	19,6%	45	13,0%	92	26,1%
10iv	3	3,1%	2	4,1%	1	2,1%
8i	22	29,7%	7	23,3%	15	34,1%
8iii	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
8iv	32	10,4%	31	11,0%	1	4,2%
8vi	3	0,4%	0	0,0%	3	0,8%
9i	2	22,2%	2	50,0%	0	0,0%
9iv	27	6,4%	13	5,0%	14	8,4%
9v	3	11,1%	2	11,1%	1	11,1%
Ogółem:	231	8,6%	104	6,3%	127	12,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Tabela 20. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – osie priorytetowe

Osie priorytetowe	Liczbowa wartość wskaźnika	Szacowana wartość wskaźnika %	Liczbowa wartość wskaźnika kobiety	Szacowana wartość wskaźnika-kobiety	Liczbowa wartość wskaźnika mężczyźni	Szacowana wartość wskaźnika-mężczyźni
3	5	1,2%	4	1,2%	1	1,4%
5	194	10,7%	83	8,0%	111	14,2%
6	32	7,0%	17	6,1%	15	8,3%

Osie priorytetowe	Liczbowa wartość wskaźnika	Szacowana wartość wskaźnika %	Liczbowa wartość wskaźnika kobiety	Szacowana wartość wskaźnika-kobiety	Liczbowa wartość wskaźnika mężczyźni	Szacowana wartość wskaźnika-mężczyźni
Ogółem:	231	8,6%	104	6,3%	127	12,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Wartość wskaźnika netto, podobnie jak wartość wskaźnika brutto, najwyższa jest w dwóch relatywnie najmłodszych grupach wiekowych Uczestników Programu, tj. w grupie osób do 25 lat oraz tych między 25 a 29 r.ż. Można założyć, że w przypadku najmłodszych uczestników relatywnie najsłabiej oddziałują na ich sytuację na rynku pracy zmienne takie jak obowiązki rodzinne czy gotowość do zmian, które z kolei mogą wpływać na osiągane wartości wskaźnika w starszych grupach wiekowych. Potwierdzeniem tego założenia może być zidentyfikowana najniższa wartość wskaźnika netto (0,8%) w najstarszej grupie uczestników (powyżej 54 lat). W tej grupie wiekowej wystąpiła także najmniejsza zmienność wartości wskaźnika, jeśli chodzi o płeć badanych. Dla kobiet w wieku powyżej 54 lat wartość wskaźnika netto kształtowała się na poziomie 0,9%, dla mężczyzn 0,6%, przy czym w przypadku tylko tej grupy wiekowej wartość wskaźnika dla kobiet była wyższa niż dla mężczyzn. Dodatkowo jedynie na poziomie PI 10iii oraz PI 8vi wskaźnik netto przyjął wartość różną od 0,0%.

Tabela 21. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – wiek/osie priorytetowe

Wiek	Jednostka pomiaru	OP 3	OP 5	OP 6	Ogółem
Poniżej 25 lat	N	0	10	1	11
Poniżej 25 lat	%	0,0%	11,6%	5,0%	9,7%
25-29 lat	N	2	42	6	50
25-29 lat	%	5,6%	16,2%	17,1%	15,1%
30-54 lat	N	3	139	25	167
30-54 lat	%	1,0%	11,7%	6,9%	9,0%
Powyżej 54 lat	N	0	3	0	3
Powyżej 54 lat	%	0,0%	1,1%	0,0%	0,8%
Ogółem	N	5	194	32	231
Ogółem	%	1,2%	10,7%	7,0%	8,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Wartość wskaźnika netto dla Uczestników wyodrębnionych wg kryterium niepełnosprawności w przypadku kobiet kształtowała się na poziomie 7,5%, zaś dla mężczyzn z niepełnosprawnościami była o 0,6 pp. niższa. Jednak najniższą wartości przyjęła dla grupy

kobiet bez niepełnosprawności kształtując się na poziomie 6,2%. Dla wszystkich Uczestników z niepełnosprawnościami, bez podziału na płeć, wskaźnik netto osiągnął wartość równą 7,2%, co oznacza, że była ona o 1,5 pp. niższa od tej dla Uczestników bez niepełnosprawności. Niepełnosprawność jest zatem istotnym czynnikiem osłabiającym konkurencyjność uczestników projektów na rynku pracy, a co za tym idzie osłabiającym także skuteczność wsparcia oferowanego w ramach przedmiotowej interwencji.

Tabela 22. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – niepełnosprawność

Status uczestnika	Uczestnicy z niepełnosprawnościami	Pozostali uczestnicy	Ogółem
Jednostka pomiaru	N (%)	N (%)	N (%)
OP 3	0 (0,0%)	5 (1,2%)	5 (1,2%)
OP 5	5 (4,7%)	189 (11,0%)	194 (10,7%)
OP 6	5 (18,5%)	27 (6,2%)	32 (7,0%)
Ogółem	10 (7,2%)	221 (8,7%)	231 (8,6%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Jak już zauważono wykształcenie również jest czynnikiem różnicującym skuteczność wsparcia oferowanego uczestnikom projektów. Relatywnie większe oddziaływanie Programu przejawia się wśród osób z niższym poziomem wykształcenia, co może wynikać z wyjściowo mniej korzystnej sytuacji na rynku pracy.

Tabela 23. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – wykształcenie

Poziom wykształcenia	Jednostka pomiaru	OP 3	OP 5	OP 6	Ogółem
Podstawowe lub niższe	N	0	2	3	5
Podstawowe lub niższe	%	-	9,5%	10,0%	9,8%
Gimnazjalne	N	0	6	1	7
Gimnazjalne	%	-	30,0%	7,1%	20,6%
Ponadgimnazjalne	N	1	115	6	122
Ponadgimnazjalne	%	10,0%	16,8%	4,1%	14,5%
Policealne	N	0	13	8	21
Policealne	%	-	5,0%	14,3%	6,6%
Wyższe	N	4	58	14	76

Wyższe	%	1,0%	7,0%	6,6%	5,2%
Ogółem	N	5	194	32	231
Ogółem	%	1,2%	10,7%	7,0%	8,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

W pomiarze III relatywnie największą poprawę sytuacji uczestników projektów mierzoną wskaźnikiem netto odnotowano w subregionie starogardzkim. Mamy więc do czynienia z sytuacją niejako odwrotną względem zidentyfikowanej dla efektu brutto. Oznaczać to może, że w przypadku obszarów relatywnie słabiej rozwiniętych gospodarczo znaczenie interwencji w odniesieniu do sytuacji mieszkańców na rynku pracy rośnie. Koresponduje to z dokonanymi wcześniej zastrzeżeniami o oddziaływaniu czynników koniunkturalnych. W sytuacji, gdy na danym obszarze działa dużo firm dających możliwość znalezienia zatrudnienia, wówczas pracownicy mają relatywnie większe szanse na poprawienie swojej sytuacji na rynku pracy. Ponownie, to interwencja zaplanowana w ramach PI 10iii okazała się być najlepiej dostosowaną do przestrzennego zróżnicowania społeczno-ekonomicznych uwarunkowań województwa pomorskiego.

Tabela 24. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – podregiony Pomorskiego

Podregiony	Trójmiejski	Gdański	Słupski	Chojnicki	Starogardzki
Jednostka pomiaru	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)
PI 10i	0 (0,0%)	0 (0,0%)	1 (1,9%)	1 (2,4%)	0 (11,3%)
PI 10iii	50 (18,6%)	46 (24,0%)	23 (19,7%)	9 (23,1%)	8 (30,6%)
PI 10iv	2 (9,1%)	1 (4,5%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (21,4%)
PI 8i	9 (22,5%)	12 (42,9%)	0 (-)	0 (0,0%)	1 (50,0%)
PI 8iii	0 (-)	0 (-)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
PI 8iv	18 (12,5%)	8 (12,7%)	1 (2,9%)	3 (8,3%)	2 (39,3%)
PI 8vi	0 (0,0%)	1 (0,6%)	1 (3,2%)	0 (0,0%)	1 (16,0%)
PI 9i	2 (25,0%)	0 (0,0%)	0 (-)	0 (-)	0 (-)
PI 9iv	13 (8,7%)	4 (5,5%)	9 (10,0%)	0 (0,0%)	1 (7,9%)
PI 9v	0 (0,0%)	1 (12,5%)	0 (0,0%)	1 (50,0%)	1 (41,7%)
Ogółem	94 (8,9%)	73 (10,9%)	35 (10,0%)	14 (8,1%)	14 (18,6%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

2.1.3 Struktura zmian w sytuacji badanych na rynku pracy

Poprawę sytuacji uczestników na rynku pracy analizowano pod kątem:

- przejścia z niepewnego do stabilnego zatrudnienia,

- zmiany pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością,
- awansu,
- przejścia z niepełnego do pełnego zatrudnienia.

Na tej podstawie sformułowano najważniejsze wnioski na temat dotyczące zaistniałych zmian sytuacji uczestników na rynku pracy.

Przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia

Szacowany odsetek uczestników projektów, którzy przeszli z niepewnego do stabilnego zatrudnienia wyniósł 5,5%. Odsetek ten był znacznie wyższy w grupie kobiet przyjmując wartość 6,0%, i o 1,4 pp. przewyższył wartość wskaźnika dla mężczyzn. Może to być dowód na relatywnie gorszą sytuację kobiet na pomorskim rynku pracy. W efekcie szanse na zmianę, w tym przypadku stabilizację zatrudnienia są w ich przypadku większe (przestrzeń do zaistnienia zmiany jest większa). Najwyższy odsetek kobiet, które w tym względzie poprawiły swoją sytuację na rynku pracy osiągnięto dla PI 8i oraz 9v. Dla mężczyzn były to natomiast PI 8iii oraz 10i (zobacz Tabelę 22).

Tabela 25. Poprawa sytuacji Uczestników projektów na rynku pracy – przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia

Priorytety inwestycyjne	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
10i	5,7%	5,5%	8,0%
10iii	6,4%	8,4%	4,5%
10iv	3,1%	2,0%	4,3%
8i	17,6%	23,3%	13,6%
8iii	0,0%	0,0%	0,0%
8iv	3,9%	3,5%	8,3%
8vi	4,6%	5,9%	3,1%
9i	0,0%	0,0%	0,0%
9iv	4,7%	4,3%	5,4%
9v	11,1%	16,7%	0,0%
Ogółem	5,5%	6,0%	4,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

W porównaniu do pomiaru II, odsetek osób, które przeszły z niepewnego do stabilnego zatrudnienia był niższy o 1,0 pp. Także w podziale na płeć ukształtował się na niższym poziomie, ponieważ w pomiarze II w grupie kobiet wyniósł 7,0%, a w grupie mężczyzn 5,8%. Biorąc pod uwagę jedynie kryterium przejścia z niepewnego do stabilnego zatrudnienia należałoby wnioskować o niższej skuteczności interwencji objętych pomiarem III.

Zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością

Kolejnym wymiarem zmiany w sytuacji uczestników projektów na rynku pracy była jej zmiana na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością. W tym przypadku wartość wskaźnika ukształtowała się na poziomie 14,7%, a więc znacznie więcej niż we wcześniej opisywanym aspekcie zmiany. Oznacza to, że udział w projekcie pełnił istotną rolę stymulującą do zmiany pracy. Najwyższy odsetek Uczestników, którzy spełnili to kryterium osiągnięto na poziomie PI 8i – 36,5% oraz PI 10iii – 26,9%. Ponownie płeć okazała się wpływać na zmienność opisanego odsetka osób. W grupie kobiet wyniósł on bowiem 12,3% a wśród mężczyzn objętych wsparciem 18,5%.

Tabela 26. Poprawa sytuacji Uczestników projektów na rynku pracy – zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością

Priorytety inwestycyjne	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
10i	3,2%	3,1%	4,0%
10iii	26,9%	20,7%	33,0%
10iv	8,3%	8,2%	8,5%
8i	36,5%	26,7%	43,2%
8iii	0,0%	0,0%	0,0%
8iv	20,2%	20,1%	20,8%
8vi	6,3%	6,5%	6,2%
9i	22,2%	50,0%	0,0%
9iv	11,1%	9,3%	13,9%
9v	18,5%	22,2%	11,1%
Ogółem	14,7%	12,3%	18,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

W pomiarze III odsetek osób, które zmieniły pracę na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością okazał się wyższy niż w pomiarze II, bowiem wówczas co dziesiąty uczestnik dokonał poprawy swojej sytuacji na rynku pracy w tym wymiarze. Różnica pomiędzy pomiarami wyniosła więc 4,7 pp., co może dowodzić poprawiającej się sytuacji na pomorskim rynku pracy.

Awans

Odsetek osób, które awansowały w pracy wyniósł w pomiarze III 18,1% (odpowiednio 16,7% dla kobiet oraz 20,3% dla mężczyzn). Ponownie to na poziomie PI 8i oraz PI 10iii ten odsetek był najwyższy. Natomiast dla PI 9i nie było Uczestników Programu, którzy dokonali awansu w

pracy. Co ciekawe to właśnie dla PI 9i w pomiarze II odsetek osób, które awansowały w grupie mężczyzn osiągnął poziom 100%.

Tabela 27. Poprawa sytuacji Uczestników projektów na rynku pracy – awans

Priorytety inwestycyjne	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
10i	11,0%	10,3%	20,0%
10iii	28,3%	23,6%	33,0%
10iv	17,7%	20,4%	14,9%
8i	32,4%	23,3%	38,6%
8iii	0,0%	0,0%	0,0%
8iv	24,4%	24,0%	29,2%
8vi	11,0%	12,2%	9,9%
9i	0,0%	0,0%	0,0%
9iv	12,5%	12,4%	12,7%
9v	18,5%	16,7%	22,2%
Ogółem	18,1%	16,7%	20,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Ogólna wartość odsetka osób, które awansowały w pracy w okresie sześciu miesięcy od opuszczeniu Programu była wyższa dla pomiaru III niż dla pomiaru II, gdzie kształtowała się na poziomie 13,1%. Wynika z tego, że odsetek uczestników, którzy uzyskali awans w pracy jest wyższy dla projektów objętych pomiarem III, co świadczyłoby o ich wyższej skuteczności, jeśli chodzi o poprawę sytuacji na rynku pracy mierzoną odsetkiem osób awansujących.

Przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia

W pomiarze III szacowany odsetek uczestników, którzy przeszli z niepełnego do pełnego zatrudnienia wyniósł 1,4%. Szacowany odsetek uczestniczek, które z niepełnego do pełnego zatrudnienia wyniósł 1,3%, co oznacza, że był 0,3 pp. niższy niż ten dla mężczyzn objętych wsparciem w ramach RPO WP. Szacowany odsetek okazał się być najwyższy na poziomie PI 8iii – 14,3%, przy czym w grupie mężczyzn tego rodzaju zmiana nie wystąpiła w ogóle. W tym przypadkuwartość wskaźnika jest bardzo niska, co dowodzi jednak nie tyle nieskuteczności Programu, co raczej wynika z wyjściowo korzystnej sytuacji uczestników projektów na rynku pracy. Jeśli bowiem większość pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy, wówczas udział w projekcie jedynie w nielicznych przypadkach mógł doprowadzić do poprawy sytuacji w tym zakresie.

Tabela 28. Poprawa sytuacji Uczestników projektów na rynku pracy – Przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia

Priorytety inwestycyjne	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
10i	0,6%	0,3%	4,0%

10iii	2,3%	1,7%	2,8%
10iv	0,0%	0,0%	0,0%
8i	2,7%	3,3%	2,3%
8iii	14,3%	28,6%	0,0%
8iv	1,6%	1,8%	0,0%
8vi	0,3%	0,3%	0,3%
9i	0,0%	0,0%	0,0%
9iv	2,4%	2,3%	2,4%
9v	0,0%	0,0%	0,0%
Ogółem	1,4%	1,3%	1,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań, N=2692, ASM Research Solution Strategy

Zestawiając wyniki otrzymane w pomiarze III z tymi z pomiaru II zauważa się, że odsetek uczestników, którzy przeszli z niepełnego do pełnego zatrudnienia spadł o 0,3 pp. Tendencja spadkowa widoczna jest zarówno w grupie kobiet jak i mężczyzn.

2.1.4 Ocena skuteczności poszczególnych form wsparcia

W ramach interwencji objętej niniejszą ewaluacją zaprojektowane zostały liczne formy wsparcia, z których mogli skorzystać uczestnicy. Dla każdej z nich został wyliczony wskaźnik rezultatu długoterminowego. Na podstawie wartości, jakie przyjmował on w odniesieniu do poszczególnych form wsparcia można wnioskować o ich skuteczności w kontekście oddziaływania na sytuację uczestników projektów na rynku pracy. Wyniki przedstawiono w Tabeli 26.

Tabela 29. Ocena skuteczności poszczególnych form wsparcia określana za pomocą wskaźnika rezultatu długoterminowego

Formy wsparcia	Wskaźnik rezultatu długoterminowego – **N**	**Wskaźnik rezultatu długoterminowego – %**
staż/ praktyka	3	60,0%
wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy	1	50,0%
zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania	5	50,0%
szkolenie/ kurs	330	39,6%
usługa wsparcia ekonomii społecznej	9	34,6%
opieka nad dzieckiem do lat 3/ refundacja kosztów opieki nad	103	33,6%

dziećmi do lat 7 lub inną osobą zależną		
doradztwo	1	25,0%
studia/ kształcenie podyplomowe	8	23,5%
usługa aktywnej integracji	2	22,2%
usługa społeczna świadczona w interesie ogólnym	61	19,7%
wsparcie z wykorzystania TIK	59	19,7%
program zdrowotny (usługa zdrowotna/medyczna)	110	15,2%
zajęcia dodatkowe	1	12,5%
doskonalenie zawodowe	1	7,7%
inne	34	32,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=2692 oraz danych z SL2014, ASM Research Solution Strategy

Na podstawie wyżej przestawionych danych można wnioskować, że największą skutecznością odznaczają się te formy wsparcia, które wzmacniają kompetencje i doświadczenie zawodowe odbiorców wsparcia (staż/praktyka czy – w mniejszym stopniu – szkolenie/kurs), ale także obniżają koszty związane ze świadczeniem pracy. W drugim przypadku chodzi o koszty ponoszone zarówno przez pracownika (zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania), jak i pracodawcę (wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy). Potwierdzają się zatem wcześniejsze obserwacje, zgodnie z którymi różne obszary wsparcia są w różnym stopniu poprzez swoja specyfikę ukierunkowane na osiągnięcie zmiany w sytuacji uczestników projektów na rynku pracy. Dodatkowo także oceniając skuteczność poszczególnych form wsparcia należy, uwzględniać także czynniki pozaprojektowe. To one mogą wpływać na relatywnie wysoki poziom skuteczności programów prozdrowotnych, których założeniem nie jest bezpośrednie wspieranie uczestników na rynku pracy, ale oddziaływanie długofalowe.

2.2 Wsparcie w zakresie rozwoju edukacji przedszkolnej

2.2.1 Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego

Przewidziana dla przedmiotowego obszaru wsparcia wartość wskaźnika Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS została wyliczona zarówno dla ogółu instytucji objetych dofiansowaniem, jak i w podziale na lokalizację utworzonych miejsc wg następujących kryteriów:

- podregiony województwa pomorskiego;

- Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot/ obszary pozostałe;
- obszary miejskie/ obszary wiejskie;
- gminy miejskie/ gminy miejsko-wiejskie/ gminy wiejskie.

Istotą wskaźnika jest ocena trwałości efektów interwencji. Trwałość funkcjonowania nowych miejsc przedszkolnych utworzonych dzięki EFS w przedszkolach jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość placówki do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego. Uogólniona wartość wskaźnika dla III pomiaru wyniosła 100% co oznacza, iż w skali regionu liczba wspartych miejsc wychowania przedszkolnego utrzymała się w niezmienionej wielkości przez okres 2 lat po uzyskaniu dofinansowania z EFS. Wskazuje to, że zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi jest duże, co poniekąd koresponduje z dokonywanymi we wcześniejszej części raportu analizami związanymi z rynkiem pracy. Dostępność miejsc w przedszkolach, podobnie zresztą jak w żłobkach, jest bowiem szczególnie istotna z punktu widzenia powrotu do pracy po okresie opieki nad dziećmi. Problem ten dotyczy głównie kobiet ograniczając ich aktywność zawodową.[10] Utrzymywanie się miejsc opieki przedszkolnej świadczy o występowaniu rzeczywistego popytu na tego rodzaju usługi społeczne.

Poza ogólną wartością kluczowe jest także poznanie wartości wskaźnika wg kryteriów przestrzennych. Z uwagi na to, że w każdym z projektów utrzymano efekty wsparcia wartość wskaźnika rezultatu jest jednakowa dla każdego z podregionów.

Tabela 30. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego – Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w podziale na podregiony Pomorskiego

Podregiony	Liczebność w próbie	Wartość wskaźnika
Chojnicki	5	100%
Gdański	12	100%
Słupski	8	100%
Starogardzki	5	100%
Trójmiejski	5	100%
Ogółem	35	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=35, ASM Research Solution Strategy

Jeśli chodzi zaś o zmienność wartości wskaźnika dla obszaru metropolitalnego województwa pomorskiego to nie występowała, gdyż wartość wskaźnika każdorazowo wyniosła 100%.

[10] K. Pawłowska-Cyprysiak, Młode matki na rynku pracy, Bezpieczeństwo Pracy – Nauka i Praktyka, nr 11, 2014

Tabela 31. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego – Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w podziale na Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot i pozostałe tereny

Wyszczególnienie	Wartość wskaźnika
Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	100%
Pozostałe gminy	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=35, ASM Research Solution Strategy

Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku wskaźnika wyliczonego dla obszarów wiejskich województwa pomorskiego (zobacz Tabelę 29).

Tabela 32. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w podziale na obszary miejskie i wiejskie

Wyszczególnienie	Wartość wskaźnika
Obszary miejskie	100%
Obszary wiejskie	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=35, ASM Research Solution Strategy

Także w przypadku przedstawienia wartości wskaźnika w podziale na gminy miejskie, miejsko-wiejskie oraz wiejskie wartości wskaźnika osiągnęły 100%.

Tabela 33. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego – Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w podziale na typy gminy

Wyszczególnienie	Wartość wskaźnika
Gminy miejskie	100%
Gminy miejsko-wiejskie	100%
Gminy wiejskie	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania, N=35, ASM Research Solution Strategy

W tabeli poniżej imiennie przedstawiono instytucje objęte wsparciem ze środków EFS oraz osiągnięty przez nie poziom wskaźnika Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS. Oczywiście w każdym

przypadku trwałość została zachowana w 100%. Warto zwrócić uwagę na fakt, że liczba miejsc przedszkolnych utworzona w ramach projektu zależy od wielkości gminy. W dużych miastach (zwłaszcza dotyczy to Gdańska) powstało w ramach interwencji najwięcej miejsc przedszkolnych. Jest to też obszar, w którym odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym przekracza średnią dla województwa. Dodatkowo warto zwrócić uwagę na fakt, że część podmiotów uczestniczących w projektach planuje zwiększenie liczby miejsc opieki w ciągu kolejnych 12 miesięcy po upływie 2-letniego okresu trwałości.

Tabela 34. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS – poszczególne projekty wg lokalizacji (gminy)

Lp.	Lokalizacja projektu (gmina)	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (średnia dla województwa pomorskiego w 2022 roku – 92,5%)	Wartość wskaźnika	Liczba miejsc utworzonych (i utrzymanych)
1	Gdańsk	104,3%	100%	250
2	Ustka (miasto)	129,4%	100%	20
3	Starogard Gdański (miasto)	103,2	100%	75
4	Puck (gmina wiejska)	76,5%	100%	50
5	Władysławowo (miasto)	96,4%	100%	110
6	Gdańsk	104,3%	100%	73
7	Suchy Dąb	91,5%	100%	50
8	Linia	51,3%	100%	60
9	Chojnice (miasto)	105,3%	100%	50
10	Kościerzyna (miasto)	121,7%	100%	50
11	Czarna Dąbrówka	72,4%	100%	46
12	Gniewino	67,5%	100%	41
13	Słupsk (gmina wiejska)	86,1%	100%	26
14	Dziemiany	77,6%	100%	26
15	Gdańsk	104,3%	100%	26
16	Gdynia	100,9%	100%	25
17	Kartuzy - obszar wiejski	90,1%	100%	25
18	Kościerzyna	121,7%	100%	25
19	Bytów – obszar miejski	127,3%	100%	24
20	Przywidz	73,3%	100%	23
21	Pruszcz Gdański (gmina wiejska)	95,8%	100%	20
22	Gdynia	100,9%	100%	20
23	Człuchów (gmina wiejska)	66,7%	100%	15
24	Sztum - obszar wiejski	40,9%	100%	15

Lp.	Lokalizacja projektu (gmina)	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (średnia dla województwa pomorskiego w 2022 roku – 92,5%)	Wartość wskaźnika	Liczba miejsc utworzonych (i utrzymanych)
25	Tuchomie	90,5%	100%	15
26	Lębork	103,6%	100%	15
27	Chmielno	87,3%	100%	15
28	Zblewo	67,6%	100%	12
29	Tczew (miasto)	107,6%	100%	12
30	Słupsk (miasto)	115,6%	100%	11
31	Wejherowo (miasto)	108,8%	100%	10
32	Puck (gmina wiejska)	76,5%	100%	10
33	Ryjewo	81,7%	100%	5
34	Trzebielino	65,6%	100%	4
35	Kolbudy	87,0%	100%	50

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań, N=35, ASM Research Solution Strategy

Podsumowując, wartości wskaźnika Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS, dla pomiaru II ukształtowały się na zadowalającym poziomie – wszystkie z dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego zostały utrzymane.

Tabela 35. Deklaracje dotyczące utrzymania miejsc wychowania przedszkolnego wśród badanych beneficjentów RPO WP

Warianty odpowiedzi	N	%
Planuje się utrzymać liczbę miejsc opieki na podobnym poziomie	26	74,3%
Planuje się zwiększyć liczbę miejsc opieki	6	17,1%
Trudno powiedzieć/ odmowa odpowiedzi	3	8,6%
Ogółem	35	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań, N=35, ASM Research Solution Strategy

Dodatkowo jak wynika z deklaracji przedstawicieli placówek wychowania przedszkolnego, w przypadku żadnej z placówek nie planuje się zmniejszenia miejsc opieki przedszkolnej

powstałych w ramach dofinansowania. W znacznej większości placówek – 74,3% planowane jest utrzymanie dofinansowanych miejsc przedszkolnych na podobnym poziomie.

III WNIOSKI I REKOMENDACJE

W poniższej tabeli przedstawiono główny wniosek z badania oraz powiązaną z nim rekomendację wraz z proponowanymi sposobami wdrożenia.

Wniosek	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Proponowany sposób wdrożenia	Klasa/podklasa rekomendacji	Obszar tematyczny	Termin wdrożenia
Wskaźnik rezultatu długoterminowego EFS: Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu osiągnął wartość 26,9% (łącznie dla kobiet i mężczyzn). Jest to wzrost o 4,4 pp. w stosunku do jego drugiego pomiaru w 2022 r. Poprawa sytuacji na rynku pracy najczęściej dotyczyła uczestników kursów i szkoleń mających na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji. (str. 26-28, 44)	W przyszłej perspektywie finansowej należy kontynuować działania w zakresie certyfikowanych kursów, szkoleń oraz innych form wsparcia służących poprawie kompetencji i umiejętności uczestników projektów EFS.	IZ programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027	Uwzględnienie w dokumentach konkursowych zapisów, kładących większy nacisk na wsparcie polegające na podnoszeniu kompetencji i umiejętności wśród osób pracujących w chwili przystępowania do projektów.	Operacyjna Programowa	Rynek pracy, edukacja, włączenie społeczne	I kwartał 2024

Wniosek	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Proponowany sposób wdrożenia	Klasa/podklasa rekomendacji	Obszar tematyczny	Termin wdrożenia
Wskaźnik rezultatu długoterminowego EFS: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS osiągnął wartość 100,0% (wszystkie utworzone miejsca przedszkolne w badanych projektach RPO WP zostały utrzymane). W połączeniu z deklaracjami przedstawicieli beneficjentów potwierdzającymi chęć zachowania tych miejsc na obecnym poziomie w ciągu kolejnych 12 miesięcy, świadczy to o występującym zapotrzebowaniu na tego rodzaju usługi. Jest ono szczególnie dostrzegalne w Obszarze Metropolitalnym Gdańsk-Gdynia-Sopot, gdzie rynek pracy oferuje więcej możliwości rozwoju zawodowego i przyciąga osoby młode z terenów peryferyjnych, które generują dodatkowy popyt na wychowanie przedszkolne. (str. 45)	Należy kontynuować wsparcie w przyszłej perspektywie finansowej w zakresie tworzenia miejsc przedszkolnych.	IZ programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027	Zgodnie z przyjętymi założeniami w programie Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027	Operacyjna Programowa	Edukacja	I kwartał 2024

ANEKS

Spis tabel

Tabela 1. Priorytety Inwestycyjne RPO WP brane pod uwagę do trzeciego pomiaru wskaźnika rezultatu długoterminowego: Uczestnicy znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu 10
Tabela 2. Priorytety Inwestycyjne RPO WP brane pod uwagę do drugiego pomiaru wskaźnika rezultatu długoterminowego Liczba utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS 11
Tabela 3. Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą – przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia - wartość brutto 16
Tabela 4 Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą – zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji, umiejętności, kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością – wartość brutto 17
Tabela 5 Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą – awans– wartość brutto 18
Tabela 6 Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą – przejściu z niepełnego do pełnego zatrudnienia– wartość brutto 18
Tabela 7. Odpowiedzi na pytania z kwestionariusza świadczące o zmianie sytuacji uczestników projektów na rynku pracy na lepszą - wartość netto 18
Tabela 8. Struktura próby badawczej na poziomie priorytetów inwestycyjnych RPO WP 21
Tabela 9. Struktura próby badawczej na poziomie osi priorytetowych RPO WP 21
Tabela 10. Struktura próby badawczej według cech społeczno-demograficznych 22
Tabela 11. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim w poszczególnych miesięcach w latach 2020-2023 (%) 30
Tabela 12. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – priorytety inwestycyjne 31
Tabela 13. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – osie priorytetowe 31
Tabela 14. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – wiek i płeć 33
Tabela 15. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – wiek 34
Tabela 16. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – niepełnosprawność 35
Tabela 17. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – wykształcenie 36
Tabela 18. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (brutto) Pomiar III – podregiony Pomorskiego 36
Tabela 19. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III 38

Tabela 20. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – osie priorytetowe 38
Tabela 21. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – wiek/osie priorytetowe 39
Tabela 22. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – niepełnosprawność 40
Tabela 23. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – wykształcenie 40
Tabela 24. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego (netto) Pomiar III – podregiony Pomorskiego 41
Tabela 25. Poprawa sytuacji Uczestników projektów na rynku pracy – przejście z niepewnego do stabilnego zatrudnienia 42
Tabela 26. Poprawa sytuacji Uczestników projektów na rynku pracy – zmiana pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością 43
Tabela 27. Poprawa sytuacji Uczestników projektów na rynku pracy – awans 44
Tabela 28. Poprawa sytuacji Uczestników projektów na rynku pracy – Przejście z niepełnego do pełnego zatrudnienia 44
Tabela 29. Ocena skuteczności poszczególnych form wsparcia określana za pomocą wskaźnika rezultatu długoterminowego 45
Tabela 30. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego – Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w podziale na podregiony Pomorskiego 47
Tabela 31. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego – Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w podziale na Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot i pozostałe tereny 48
Tabela 32. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w podziale na obszary miejskie i wiejskie 48
Tabela 33. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego – Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS w podziale na typy gminy 48
Tabela 34. Szacowana wartość wskaźnika długoterminowego: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS – poszczególne projekty wg lokalizacji (gminy) 49
Tabela 35. Deklaracje dotyczące utrzymania miejsc wychowania przedszkolnego wśród badanych beneficjentów RPO WP 50

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura uczestników badania według płci 25
Wykres 2. Struktura uczestników badania według wieku 25
Wykres 3. Struktura uczestników badania ze względu na niepełnosprawność 26

Wykres 4. Struktura uczestników badania według wykształcenia 27
Wykres 5. Struktura uczestników badania według miejsce zamieszkania (powiat/subregion) 28

Spis schematów

Schemat 1. Rodzaje triangulacji 12

Narzędzi badawcze

Kwestionariusz ankiety CATI (na potrzeby oszacowania wartości wskaźnika Uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu)

Aranżacja ankiety – wywiad CATI

Dzień Dobry. Nazywam się [ANKIETER] i jestem pracownikiem firmy badawczej ASM Centrum Badań i Analiz Rynku. Czy mógłbym(mogłabym) porozmawiać z Panem(ią) [IMIĘ I NAZWISKO RESPONDENTA Z BAZY]?

Obecnie na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego prowadzimy badanie wśród osób, które uczestniczyły w projektach finansowanych z RPO. Celem tego badania jest sprawdzenie skuteczności wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego. Według informacji otrzymanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego od [MIESIĄC i ROK ROZPOCZĘCIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY] do [MIESIĄC i ROK ZAKOŃCZENIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY] uczestniczył(a) Pan(i) w projekcie o nazwie [NAZWA PROJEKTU Z BAZY]. Dzięki Pana/i szczerym odpowiedziom urząd będzie mógł przygotować w przyszłości lepsze wsparcie. Czy zgodziłby/aby się Pan/i poświęcić mi ok. 10-15 minut i udzielić odpowiedzi na kilka pytań? Zapewniam, że Pana/i odpowiedzi pozostaną anonimowe.

Nasza rozmowa będzie nagrywana w celu kontroli mojej pracy. Czy wyraża Pan/i zgodę?

W przypadku zgody:

Informuję, że administratorem Pan/i danych osobowych będzie Zarząd Województwa Pomorskiego. Ich przetwarzanie powierzono ASM Centrum Badań i Analiz Rynku w celu realizacji niniejszego badania. Ma Pan/i prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Szczegóły dot. przetwarzania danych osobowych są dostępne na stronie: https://shorturl.at/egmBQ

1. Proszę spróbować sobie przypomnieć czy w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. (ROK I MIESIĄC ROZPOCZĘCIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY):

(Pytanie wielokrotnego wyboru)

a) Był(a) Pan(i) zarejestrowany(a) w urzędzie pracy jako bezrobotny(a) - zakończyć wywiad
b) Nie pracował(a) Pan(i), ale nie był(a) Pan(i) zarejestrowany w urzędzie pracy- zakończyć wywiad
c) Prowadził(a) Pan(i) własną działalność gospodarczą – przejść do pytania 5
d) Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie (Pracownik zatrudniony na stałe lub na stałe współpracujący z daną firmą - nawet jeśli podstawą zatrudnienia jest umowa cywilno-prawna)
e) Pracował(a) Pan(i) dorywczo Był(a) Pan(i) w trakcie wykonywania pracy dorywczej (krótkookresowej)
f) Prowadził(a) Pan(i) własne gospodarstwo rolne – przejść do pytania 5
g) Pomagał(a) Pani(i) w rodzinnej działalności gospodarczej lub gospodarstwie rolnym
h) Był(a) Pan(i) na płatnym stażu lub praktyce
i) Żadne z powyższych (jakiej?)……

j) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (nie czytać) zakończyć - wywiad nieefektywny

PYTANIA O SYTUACJĘ PRZED PROJEKTEM

1. Na podstawie jakiej umowy był(a) Pan(i) wtedy zatrudniony/a?
    a) Umowa o pracę na czas nieokreślony
    b) Umowa o pracę na czas określony
    c) Umowa o dzieło/zlecenie
    d) Inny rodzaj umowy (podać jaki?)……..
    e) Praca bez umowy
    f) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (nie czytać)
2. W jakim wymiarze czasu pracy Pan(i) wtedy pracował(a)?
    a) W pełnym / na cały etat
    b) W niepełnym / na część etatu, ale chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat
    c) W niepełnym / na część etatu, przy czym nie chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat
    d) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (nie czytać)
3. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza - „wynagrodzenie było nieadekwatne w stosunku do wykonywanej pracy”, a 10 oznacza, że "wynagrodzenie było adekwatne w stosunku do wykonywanej pracy”.

PYTANIA O SYTUACJĘ PO PROJEKCIE

Proszę teraz spróbować sobie przypomnieć swoją sytuację 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie, tj. w (Podać datę określoną jako: ROK I MIESIĄC ZAKOŃCZENIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY + 6 miesięcy). Kolejne pytania będą dotyczyły właśnie tego okresu.

4. 5. Czy 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie pracował(a) Pan(i) w jakiejkolwiek formie??
    a) Tak
    b) Nie - zakończyć wywiad
    c) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)
5. W jakiej formie był(a) Pan(i) wtedy zatrudnion(a)y?
   (Pytanie wielokrotnego wyboru)
    a) Prowadził(a) Pan(i) własną działalność gospodarczą
    b) Był(a) Pan(i) pracownikiem[11]
    c) Pracował(a) Pan(i) dorywczo
    d) Prowadził(a) Pan(i) własne gospodarstwo rolne
    e) Pomagał(a) Pani(i) w rodzinnej działalności gospodarczej lub gospodarstwie rolnym
    f) Był(a) Pan(i) na płatnym stażu lub praktyce

[11] Pracownik zatrudniony na stałe lub na stałe współpracujący z daną firmą - nawet jeśli jego podstawą umową zatrudnienia jest umowa cywilno - prawna.

g) W innej formie (jakiej?)……

h) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)

6a. Czy w tamtym okresie otrzymał(a) Pan(i) awans (zmienił stanowisko na inne, wiążące się z lepszymi zarobkami lub wyższym prestiżem)?

a) Tak
b) Nie
c) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)

6. Czy w tamtym okresie (tj. sześć miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie) zmieniał(a) Pan(i) pracę lub stanowisko?

a) Tak
b) Nie – przejść do pyt. nr 10
c) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)

7. W jakim stopniu udział w projekcie przyczynił się do tej zmiany? Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza "w ogóle się nie przyczynił", a 10 oznacza, że "bardzo się przyczynił".
8. Czy w wyniku tej zmiany, zmienił(a) Pan(i) pracę lub stanowisko na wyższe lub wymagające wyższych kompetencji/ umiejętności/ kwalifikacji albo wiążące się z większą odpowiedzialnością lub otrzymał(a) Pan(i) podwyżkę?

a) Tak
b) Nie
c) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)

9. Proszę spróbować sobie przypomnieć na podstawie jakiej umowy był(a) Pan(i) wtedy zatrudniony(a)?

a) Umowy o pracę na czas nieokreślony
b) Umowy o pracę na czas określony
c) Umowy o dzieło/zlecenie
d) Samozatrudnienie/działalność gospodarcza na zasadach ogólnych
e) Innej umowy (jakiej?)…….
f) Pracował(a) Pan(i) ale bez umowy
g) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)

10. Proszę spróbować sobie przypomnieć w jakim wymiarze czasu pracy Pan(i) wtedy pracował(a)?

a) W pełnym / na cały etat
b) W niepełnym / na część etatu, ale chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat
c) W niepełnym / na część etatu, przy czym nie chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat

d) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)

11. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza - „wynagrodzenie było nieadekwatne w stosunku do wykonywanej pracy”, a 10 oznacza, że "wynagrodzenie było adekwatne w stosunku do wykonywanej pracy”.
12. Z których form wsparcia skorzystał(a) Pan(i) w ramach projektu? Innymi słowy, na czym polegał Pana(i) udział w projekcie?

(Pytanie wielokrotnego wyboru)

a) Doradztwo zawodowe indywidualne
b) Doradztwo zawodowe grupowe
c) Pośrednictwo pracy
d) Szkolenia z zakresu samodzielnego poszukiwania pracy
e) Wsparcie psychologiczne
f) Kursy i szkolenia mające na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji
g) Praktyki lub staże zawodowe
h) Wsparcie w zakresie opieki nad dzieckiem
i) Wsparcie na założenie własnej działalności gospodarczej
j) Dofinansowanie pracodawcy kosztów zatrudnienia
k) Dodatek relokacyjny
l) Inna forma (jaka?) ……
m) Nie wiem/ nie pamiętam/ odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)

METRYCZKA

1. Jakie posiada Pan(i) wykształcenie?

a) Podstawowe
b) Gimnazjalne
c) Zasadnicze zawodowe
d) Średnie ogólne
e) Średnie techniczne
f) Policealne
g) Wyższe
a) Odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)

2. W jakim powiecie/powiatach województwa pomorskiego Pan(i) mieszkał(a) w trakcie trwania projektu (tj. od [MIESIĄC i ROK ROZPOCZĘCIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY] do [MIESIĄC i ROK ZAKOŃCZENIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY]?:

(Pytanie wielokrotnego wyboru) możliwe, że zachodziły zmiany w tym względzie i respondent mieszkał w kilku lokalizacjach

a) m. Gdańsk
b) m. Gdynia
c) m. Słupsk

d) m. Sopot
e) bytowski
f) chojnicki
g) człuchowski
h) kartuski
i) kościerski
j) kwidzyński
k) lęborski
l) malborski
m) nowodworski
n) gdański
o) pucki
p) słupski
q) starogardzki
r) sztumski
s) tczewski
t) wejherowski
u) mieszkałem/am poza województwem pomorskim (przejść do podziękowania za udział w ankiecie)

2a. Czy mieszkał(a) Pan(i) w trakcie trwania projektu, tj. od [MIESIĄC i ROK ROZPOCZĘCIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY] do [MIESIĄC i ROK ZAKOŃCZENIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY]?:

(Pytanie wielokrotnego wyboru)

? możliwe, że w obu lokalizacjach?

a) Na terenie miasta/ w mieście
b) Na terenie wiejskim/ na wsi

3. Czy nadal mieszka Pan(i) na terenie województwa pomorskiego?

a) Tak
b) Nie

Dziękujemy za udział w ankiecie.

Dodatkowo z bazy pierwotnej (uczestników projektów) pobierane będą informacje:

- płeć badanego
- wiek badanego
- niepełnosprawność badanego
- PI
- Podziałanie/Działanie RPO WP
- Oś Priorytetowa
- Rodzaj wsparcia
- inne dane, o ile zasadne

Kwestionariusz ankiety CAWI (na potrzeby oszacowania wskaźnika Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.)[12]

Aranżacja ankiety

Dzień Dobry. Nazywam się [ANKIETER] i jestem pracownikiem firmy badawczej ASM Centrum Badań i Analiz Rynku.
Obecnie na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego prowadzimy badanie dotyczące utworzonych ze środków EFS miejsc wychowania przedszkolnego. Celem tego badania jest sprawdzenie skuteczności wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego. Według informacji otrzymanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego [BENEFICJENT WIODĄCY – NAZWA Z BAZY] była/o beneficjentem projektu pt. [NAZWA PROJEKTU Z BAZY]. Dzięki Pana/i szczerym odpowiedziom urząd będzie mógł przygotować w przyszłości lepsze wsparcie. Czy zgodziłby/aby się Pan/i poświęcić mi ok. 5 minut i udzielić odpowiedzi na kilka pytań? Zapewniam, że Pana/i odpowiedzi pozostaną anonimowe.
Nasza rozmowa będzie nagrywana w celu kontroli mojej pracy. Czy wyraża Pan/i zgodę?
W przypadku zgody:
Informuję, że administratorem Pan/i danych osobowych będzie Zarząd Województwa Pomorskiego. Ich przetwarzanie powierzono ASM Centrum Badań i Analiz Rynku w celu realizacji niniejszego badania. Ma Pan/i prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Szczegóły dot. przetwarzania danych osobowych są dostępne na stronie: https://shorturl.at/egmBQ

1. Zgodnie z informacjami przekazanymi od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego brali Państwo udział w projekcie pt. [NAZWA PROJEKTU Z BAZY] w ramach którego utworzone zostało (LICZBA MIEJSC DOFINANSOWANYCH Z BAZY) miejsc wychowania przedszkolnego.

   Ile z tych miejsc funkcjonowało 2 lata po zakończeniu projektu tj. (DATA ((DATA ZAKOŃCZENIA PROJEKTU Z BAZY+ 2 LATA))
   a) Proszę podać liczbę _ _ _ _

   A ile z tych miejsc funkcjonowało do dnia 15.08.2023 roku?
   b) Proszę podać liczbę_ _ _ _

1a (Jeżeli a) < liczba dofinansowanych miejsc z bazy) Jakie były przyczyny likwidacji miejsc wychowania przedszkolnego?

……..

[12] Projekt kwestionariusza ma charakter wstępny i będzie przedmiotem dalszych konsultacji z Zamawiającym. Ostateczny kwestionariusz zostanie przekazany Zamawiającemu wraz z raportem końcowym. Jednocześnie Wykonawca dopuszcza możliwość dostosowania narzędzia/ formy kwestionariusza do potrzeb badania i badanej grupy. W szczególności dotyczy to danych zbieranych na potrzeby oszacowania wartości wskaźnika: Wykonawca dopuszcza możliwość pozyskania informacji z pytania 1 (a także pozostałych) w inny sposób, np. mailowo lub telefonicznie od beneficjentów.

2. Czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy zamierzają Państwo:
    a) Zmniejszyć liczbę miejsc opieki
    b) Utrzymać liczbę miejsc opieki na podobnym poziomie
    c) Zwiększyć liczbę miejsc opieki
    d) Nie wiem/ trudno powiedzieć/ odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)
3. (Jeżeli P2=a) Z jakiej przyczyny zamierzają Państwo zmniejszyć liczbę miejsc w ciągu najbliższych 12 miesięcy?
   (Pytanie wielokrotnego wyboru)?

    a) Brak środków finansowych/ problemy finansowe
    b) Niewystarczająca infrastruktura placówki
    c) Brak zapotrzebowania/ brak potrzeby utrzymania miejsc
    d) Nadmierna biurokracja
    e) Trudności kadrowe/ trudności związane z personelem
    f) Inne, jakie?.....
    a) Nie wiem/ trudno powiedzieć/ odmowa odpowiedzi (odznaczenie pozostałych odp.) (nie czytać)

Dziękuje za udział w ankiecie.
Dodatkowo z bazy pierwotnej (uczestników projektów) pobierane będą informacje:
- miejscowość beneficjenta wiodącego